



Norconsult Norge As
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Deres ref.:

Vår ref.:
26/11751/26/131698/OEID

Dato:
11.06.2026

Uttalelse fra Bærum kommune til planoppstart og høring av planprogram - detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune

Viser til mottatt varsel datert 27.04.2026 om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum.

Bærum kommune fikk i e-post dater 22.05.2026 utsatt frist til 18.06.2026 for uttalelse.

Saken ble behandlet 03.06 i «Hovedutvalg for klima, miljø og utvikling» (KLIMU) og høringsuttalelsen ble vedtatt 10.06. i «Formannskapet» (FSK). Saksfremlegg påført vedtak samt høringsuttalelsen finnes vedlagt.

Med hilsen

Olaug Eidet
seniorlandskapsarkitekt

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ikke signatur

Kopi til:

Akershus fylkeskommune
Asker Kommune Samfunnsutvikling
Forsvarsbygg
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og
Akershus

Postadresse:
Postboks 700
1304 SANDVIKA
E-post: post@baerum.kommune.no

Besøksadresse:
Arnold Haukelands
Plass 10

Org. nr: 974553686
Bank:
Telefon: 67 50 44 63
Faks: 67 50 43 15

KLART SPRÅK?
Hjelp oss å bli bedre:
klartsprak@baerum.kommune.no

Vedlegg:

Uttalelse til høring av planprogram og varsel om oppstart av detaljreguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune	7850289
Høringsuttalelse fra Bærum kommune til planprogram og varsel om oppstart av detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune	7850151



Høringsuttalelse fra Bærum kommune til planprogram og varsel om oppstart av detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune

Planprogrammet er omfattende, faglig solid og strukturert i tråd med plan- og bygningsloven og KU-forskriften. Bærum kommune mener planprogrammet er gjennomarbeidet og dekker relevante temaer godt. Bærums innspill til planprogrammet gjelder fjorden og kraftforsyning.

Planområdet ligger langt fra Bærums grense, og det er ingen direkte arealinngrep, infrastrukturtiltak eller fysiske restriksjoner som berører Bærums territorium. Kommunen har likevel merknader.

Det er geopolitisk stor usikkerhet i verden, og Ukraina har behov for bistand. Bærum kommune har forståelse for det forsvarspolitiske behovet for å raskt å øke kapasiteten for produksjon av militære høyeksplosiver i Norge. Planforslaget og tiltaket er imidlertid i konflikt med naturverdier og andre viktige hensyn og samfunnsinteresser, som andre aktører er pålagt å ivareta. Regionalt gjelder dette først og fremst vannmiljøet i Oslofjorden. Nye punktutslipp vil selv med rensing, øke den samlede belastningen som fra før er kritisk for fjorden. Bærum er sterkt berørt av fjordens tilstand som har sterk innvirkning på naturmangfold, forutsetninger for friluftsliv og pågående tiltak etter den statlige tiltaksplanen for Oslofjorden. Samfunnsikkerhet og beredskap i Oslofjordområdet samt belastning på veinettet og risiko ved transport er også forhold som angår Bærums befolkning.

Oslofjordens vannmiljø

Ekstisterende sprengstoffproduksjonsanlegg på Sætre har utslippsrammer fra vedtak 23.02.2024 i Klima- og miljødepartementet (KMD) og [Kongelig resolusjon 29.11.2024 - avgjørelse av klage](#). Tillatelse til utslipp av 41 tonn Nitrogen/år ble i februar 2024 utvidet til maks 200 tonn Nitrogen/år ut 2027, og deretter halvert til maks 95 tonn Nitrogen/år etter klagebehandling. Bedriftens prognoser var 61 tonn (2025), 70 tonn (2026) og inntil 95 tonn i toppåret 2027. Etter 2027 forutsettes nytt renseanlegg på Sætre å bidra til ytterligere reduksjon. Anlegget på Sætre har i tillegg til utslippstillatelse for nitrogen grenseverdi for utslipp til vann på 118 tonn kjemisk oksygenforbruk (KOF) og 30 tonn suspendert stoff (SS) pr år. Se tabell her: [Utslippstillatelser frem til 01.01.2028 for produksjonsanlegget på Sætre](#)

I rammevilkårene er det krav om forholdsmessighet mellom utslipp og forurensning. Dette innebærer at dersom produksjonen reduseres, må utslippene reduseres tilsvarende. Chemring Nobel må følge nøye med på hvordan produksjonen påvirker Oslofjorden og vurdere om overvåkningen må styrkes. Miljødirektoratet følger opp utslippstillatelsen.

Det ligger an til at produksjonsanlegget som planlegges på Hurum får utslipp til sjø ved Tofte/Breiangen. Dette kommer i tillegg til utslippene fra Chemring Nobels eksisterende produksjonsanlegget på Sætre.

Bærum uttaler seg på vannmiljø avgrenset til to forhold der kommunen har saklig grunnlag: sumvirkninger på Oslofjorden som økologisk system (slik fjorden behandles i Helhetlig tiltaksplan), og forholdsmessighet mellom statens egne tiltak og kommunenes investeringer i nitrogenfjerning via VEAS. Utslippspunkt Tofte ligger utenfor Bærums vannområde (som er Indre Oslofjord Vest). Vurderinger etter vannforskriften for de direkte berørte vannforekomstene lar vi Asker kommune, statsforvalter og aktuell vannregion ta seg av. Det

samme gjelder lokale forhold; drikkevann, vassdragsuttak, bekker med anadrome fisk, lokal natur, tomtealternativer og grunnforhold ved Lindum.

Innspill til utredningsprogrammet:

- Konsekvensutredningen (KU) kvantifiserer forventede utslipp fra sprengstoffproduksjon på både Sætre og Tofte og vurderer økningen i samlet belastning mot reduksjonsmålene i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden 2021–2026 og kommende revidert plan, som legger premisser fra 2027
- Sumvirkningen på Oslofjorden som økologisk system må utredes. Kumulative effekter på fjorden vurderes i tråd med vannforskriften og statlig tiltaksplan for fjorden
- Rensekrav settes ut fra beste tilgjengelige renseteknologi jf miljømålene for Oslofjorden
- Grenseverdier for fordeling av utslipp over døgn, uke, år m.v. må baseres på kunnskap om Oslofjorden og arters tålegrense
- Beskrive kompenserende tiltak som minimerer økning av forurensning, tilslamming og nitrogenbelastning på fjorden.

Landbruksvirksomheten rundt Oslofjorden er de senere år pålagt strenge restriksjoner for å begrense erosjon av jordsmonn og utslipp av næringsstoffer til vassdrag med utløp i fjorden. I tillegg til forskrift om regionale miljøkrav er det innført insentiver for investeringer og driftsformer som hindrer erosjon og avrenning. Utslipp fra landbruk og avløp har vært ansett som de viktigste kildene til forurensning og tilslamming som skader livet i Oslofjorden. Viktig at ikke Staten i denne saken legitimerer utslipp som underminerer effekten av landbruksnæringens og kommunenes investeringer i utslippsbegrensning og rensing.

Bærum kommune forutsetter at Miljødirektoratet sørger for overvåking av både utslipp og fjordens tilstand i anleggsfaser og driftsfaser. Andre kilder skal ikke beskyldes for virkninger som er forårsaket av utslipp fra produksjonsanleggene for sprengstoff.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Planprogrammet legger til grunn at anlegget blir storulykkevirksomhet, med hensynssoner og risikoanalyser, og at det ikke er innsigelsesadgang i statlig plan. Områdene som vurderes er langt unna kommunegrensen. Bærum kommune vil derfor i liten grad bli direkte berørt av hendelser ved fabrikken. Det kan imidlertid komme giftig røyk og anbefalinger om å holde seg inne i større områder, dersom vindretningen tilsier det.

Transport av farlig gods gjennom kommunen, spesielt via vei og muligens tog kan øke risikoen for storulykker. Asker og Bærum kommunes beredskap på dette området vil måtte gjennomgå og eventuelt styrkes. Kommunen har samarbeidsavtale med Asker kommune til bistand i beredskapshendelser. En utvidelse av produksjonsanlegget til Chemring Nobel vil øke risikoen i Asker kommune, og dermed kunne påvirke hendelser Bærum kommune vil måtte bistå inn i. Hendelser på E 18 eller i Drøbaktunnelen vil påvirke regionen i svært stor grad. Trafikksikkerhet, transportplaner samt informasjons- og varslingsregimer vil derfor være viktig.

Alle risikoer som er forbundet med produksjonsanlegg for eksplosiver må vurderes bredt. Det er nødvendig å ha fokus på brann- og eksplosjonsfare, samt risiko for terror og fiendtlig aktivitet, slik som beskrevet i planprogrammet.

Ifølge planprogrammet skal temaer som omhandler samfunnssikkerhet og naturfare redegjøres for i planbeskrivelsen, ROS-analysen og fagrapporter.

Krafttilgang, energi og kraftforsyning

Planprogrammets kap. 9.6 omhandler Krafttilgang, energi og kraftforsyning. Det står at produksjonsområdet må ha elektrisk kraftforsyning men ikke hvor mye som trengs. Tiltaket må tilknyttes regionalnettet via en ny høyspentledning. Internt distribusjonsnett må og etableres, ifølge planprogrammet. Temaet er imidlertid ikke utredningstema i programmet.

Energitilgangen er begrenset. Det er kamp om kraftforsyningen i dagens samfunn. Nye nettanlegg har også en kostnad.

Innspill til utredningsprogrammet

- Det må redegjøres for tiltakets kraftbehov i anleggsfase og driftsfase
- Det må framgå av konsekvensutredningen hvorvidt det er tilstrekkelig kapasitet i transmisjonsnettet i kraftforsyningen til området. Den må og gi svar på om kraftforsyning til dette anlegget medfører at andre ikke får etablert seg, eventuelt må vente. Alternativt om det kreves ny utbygging av kraftproduksjonsanlegg. (Pågående konsesjonsprosess for Oredalen solkraftverk omtales i kap 3.4.4 i planprogrammet)

Lokaliseringsevurderingen og anbefalt lokaliseringalternativ

Bærum kommune har ikke merknader til dette tema.



Dato: 28.05.2026 Arkivkode: N-010.2 Bilag nr: Arkivsak ID: 26/11751 J.post ID: 26/132002
Saksansvarlig: Olaug Eidet
Saksbehandler: Olaug Eidet

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Hovedutvalg for klima, miljø og utvikling	03.06.2026	078/26
Formannskapet	10.06.2026	117/26

Uttalelse til høring av planprogram og varsel om oppstart av detaljreguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune

Formannskapet 10.06.2026 117/26

Vedtak:

Forslag til høringsuttalelse dokument 7850151 vedtas.

Hovedutvalg for klima, miljø og utvikling, 03.06.2026 - 078/26

Innstilling:

Forslag til høringsuttalelse dokument 7850151 vedtas.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til høringsuttalelse dokument 7850151 vedtas.

Forslag fremmet av, Nikki Schei, MDG

Bærum kommune anerkjenner den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og behovet for å styrke forsvarsevnen til Norge, Ukraina og våre allierte. Produksjon av forsvarsmateriell kan være nødvendig i en tid preget av krig, usikkerhet og økt beredskapsbehov.

Nettopp fordi tiltaket er av stor nasjonal betydning, må planprosessen holde særlig høy kvalitet. Det må stilles strenge krav til åpenhet, kunnskapsgrunnlag, naturkartlegging, reell vurdering av alternativer, utslippskontroll, samfunnssikkerhet og lokal medvirkning. Etter vårt syn oppfyller ikke planprogrammet disse kravene godt nok.

Bærum kommune mener når staten velger å bruke statlig reguleringsplan, uten ordinær adgang til innsigelse eller klage, skjerpes ansvaret for at berørte lokalsamfunn, kommuner, fagmyndigheter og sivilsamfunn får reell innflytelse tidlig i prosessen. Planprogrammet må derfor styrkes vesentlig før videre planarbeid.

Bærum kommune mener planprogrammet må endres før det kan legges til grunn for videre planarbeid. Bærum kommune ber derfor at følgende krav tas inn:

1. Det må gjennomføres en reell alternativutredning, inkludert lokasjoner utenfor Hurummarka.
2. Grå arealer og mindre naturkonfliktfylte alternativer må vurderes på nytt.
3. Naturverdier, myr, våtmark, vassdrag og friluftsliv må kartlegges grundig før arealdisponering besluttes.
4. Nedbygging av myr og våtmark må unngås.
5. Det må stilles krav om null økning i nitrogenbelastningen til Oslofjorden.
6. Renseløsninger må være ferdige, testet og dokumentert før eventuell produksjon starter.
7. Sumvirkninger for Oslofjorden må utredes samlet, inkludert eksisterende utslipp fra Sætre.
8. ROS-analyse, beredskap, transport av farlig gods og varsling må utredes bredt.
9. Kraftbehov og konsekvenser for regional kraft- og nettkapasitet må inngå som eget utredningstema.
10. Lokal medvirkning må styrkes vesentlig, særlig fordi saken behandles som statlig plan uten ordinær innsigelses- og klageadgang.

Bærum kommune understreker at nasjonal sikkerhet og natur- og miljøhensyn ikke kan settes opp som absolutte motsetninger. Et prosjekt av nasjonal betydning må også være et forbilde for forsvarlig arealbruk, åpenhet, miljøkrav og demokratisk prosess.

Slik planprogrammet nå foreligger, gir det ikke et tilstrekkelig grunnlag for å gå videre med Tofte/Hurum som eneste reelle alternativ.

Bærum kommune ber derfor at planprogrammet må revideres, slik at beslutningen bygger på et bredere, bedre og mer etterprøvbart kunnskapsgrunnlag.

SAKEN I KORTE TREKK

Saken gjelder Bærum kommunes høringsuttalelse til planprogram og varsel om oppstart av detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune.

Varsel om oppstart med utredningsprogram ble 27.04.2026 sendt på høring med frist 15.06.2026. For å få behandlet saken politisk har Bærum kommune fått utsatt frist for uttalelse til 18.06.2026. Høringsdokumentene finnes her: <https://www.forsvarsbygg.no/fag-og-temasider/planprosess-for-nytt-anlegg-for-militaere-eksplosiver>

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for etablering av nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver. Reguleringsplanarbeidet skal konsekvensutredes etter PBL § 4-2 og forskrift om konsekvensutredninger kap. 2 § 6.

Med bakgrunn i "Regjeringens veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien" har Forsvarsdepartementet og Chemring Nobel siden høsten 2024 samarbeidet om en mulighetsstudie for å vurdere etablering av et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver i Norge. Chemring Nobel er Europas ledende produsent av avanserte eksplosiver og har i nær 150 år utviklet løsninger for både militære og sivile formål. Det er et sterkt fagmiljø med bred ekspertise blant de rundt 250 ansatte på Sætre i Asker. Ifølge Forsvarsbygg vil produksjonsanlegget styrke forsyningen av forsvarsmateriell til Ukraina, bidra til oppfylling av lagre og økning av beholdninger i Norge og partnerland samt sikre nytteverdien av øvrige relaterte beredskapstiltak. Planarbeidet er direkte knyttet til det akutte og tidskritiske behovet for økt produksjon av avansert sprengstoff og tiltaket er vurdert å være av vesentlig betydning for å forbedre forsyningssikkerheten av forsvarsmateriell. Forsvarsbygg fremholder at dette er viktig for å styrke nasjonal sikkerhet, beredskap og avskrekkingsevne.

Chemring Nobel AS er tiltakshaver. På oppdrag fra Forsvarsdepartementet har Forsvarsbygg som forslagsstiller engasjert Norconsult Norge AS som planfaglig rådgiver for utarbeidelse av statlig detaljreguleringsplan med konsekvensutredning. For en statlig arealplan jf PBL §6-4 er Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) planmyndighet.

Regjeringens beslutning om at planarbeidet gjennomføres som statlig plan er begrunnet slik:

- prosjektet er av vesentlig betydning for nasjonale interesser
- tiltaket er tidskritisk
- tiltaket har interessekonflikter mellom lokalt, regionalt og lokalt nivå og mellom ulike sektorinteresser
- Asker kommunestyre har vedtatt å be om at reguleringsplan for ny sprengstoffabrikk i Asker sør blir fremmet og behandlet som en statlig reguleringsplan

Statlig reguleringsplan gir ikke adgang til innsigelse eller klage. Avklaringer må gjøres som del av planarbeidet. Det er derfor viktig at berørte parter synspunkter og innspill blir fremmet tidlig i prosessen. I vedlagte forslag til høringsuttalelse til igangsatt planarbeid og planprogram påpekes forhold som er relevante for Bærum kommune.

Det planlagte tiltaket er av stor betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser. Om nødvendig kan unntaksregler fra nasjonal lovgivning eller internasjonale forpliktelser benyttes for å ivareta disse interessene. Det er per nå ikke identifisert konkrete behov for å vurdere eller benytte slike unntaksregler.

Forsvarsbygg har inngått en samarbeidsavtale med Asker kommune som sikrer kommunal bistand i planprosessen, med hensyn til planbehandlerkapasitet og kompetanse. Det legges til rette for at Asker kommune får behandlet utrednings-/planprogrammet i politiske organer.

Planprogrammet redegjør for:

- Planen og tiltaket, det berørte området og problemstillinger som anses som viktige for miljø og samfunn
- Temaer som skal utredes, og hvilke metoder som skal benyttes for å skaffe nødvendig kunnskap
- Relevante og realistiske alternativer for gjennomføring av prosjektet, som ivaretar tiltakets areal- og funksjonsbehov og legger til rette for oppnåelse av prosjektets målsetninger
- Planprosessen, antatt fremdrift og medvirkningsopplegg

Lokaliseringsvurderingen

Det påpekes at regjeringens kart over grå arealer ikke viser noen egnede lokaliteter på Hurumhalvøya. Videre hevdes at temakartet bekrefter funnene fra mulighetsstudien som viste at det ikke finnes relevante, tilgjengelige grå arealer for denne typen virksomhet på Østlandet. (se kap 1.2.6 og 5.3 i “..Vurdering av lokaliseringalternativer”) Lokaliseringsvurderingen med tilhørende analyser av miljøkvaliteter og utslipp, konkluderer med at “Sætre sør” og “Tofte” fremstår som de best egnede lokalitetene for å oppnå prosjektets mål innenfor angitt tidshorisont. De dokumenterte fordelene knyttet til lokaliseringalternativene (som nærhet til Sætre, tilstrekkelig avstand til bebyggelse og hovedveinett og topografi som gir naturlig skjerming) tilsier at videre utredning av øvrige alternativer ikke vil kunne påvirke endelig beslutning om lokalisering. Årsaker som oppgis for kun å vurdere lokaliseringalternativer på Hurum er at det haster å få i gang nytt produksjonsanlegg. Det er også lagt inn begrensning for aktuelle lokaliseringalternativer i form av maks reisetid 45 min. mellom anlegget på Sætre og nytt produksjonsanlegg fordi fagfolkene med nødvendig kompetanse finnes på Sætre.

Som forslagsstiller vurderer Forsvarsbygg at Tofte er det eneste relevante og realistiske tomtealternativet for videre utredning. Sammenlignet med Sætre sør har Tofte-alternativet vesentlige fordeler som kan bidra til raskere realisering av tiltaket. Fordelene er blant annet knyttet til grunneiersituasjon, bruk av eksisterende infrastruktur, etablering av utslippsledning til sjø, tilgang til kai og eksisterende industriareal. På bakgrunn av tidskritikaliteten er det Forsvarsbyggs vurdering at Tofte er det eneste tomtealternativet som står igjen som realistisk og relevant for å oppnå

prosjektets målsetninger, og derfor det eneste som vil utredes videre. Anbefalingen av lokaliseringalternativ, og lokaliseringsvurderingen, er en del av høringsgrunnlaget for planprogrammet.

Planområdet

Planområdet er lokalisert ved Tofte i Asker kommune og omfatter et område på omtrent 15,3 km². Kart som viser planavgrensningen er vedlagt. Anleggets fotavtrykk og arealet som inngjerdes vil kun utgjøre en liten andel av området som omfattes av planavgrensningen. Størrelsen på det innledende planområdet gir mulighet til å vurdere planens virkninger over et stort område, og fleksibilitet til å utrede ulike løsninger som begrenser negative konsekvenser for miljø og samfunn.

Planavgrensningen tar høyde for vurdering av aktuelle løsninger for vannforsyning, veiadkomst, sikring av produksjonsanlegget, overføringsledninger og infrastruktur i bakken, kaianlegg og utslippspunkt i sjø. Det er altså viktig å merke seg følgende om avgrensningen:

- Selve produksjonsanlegget og området som gjerdes inn, vil utgjøre en liten del av det varslede planområdet.
- Planområdet inkluderer også areal som potensielt er nødvendig for infrastruktur som vei, vann, strøm, kaianlegg og rørledninger
- Planavgrensningen inkluderer også areal for å vurdere hensynssoner for sikkerhet mot storulykker. Slike hensynssoner kan fastsettes for areal utenfor perimetersikringen. Hensynssonene vil ikke innebære fysiske inngrep, men kan angi begrensninger på nye tiltak og oppføring av ny bebyggelse i nærheten av produksjonsanlegget for å ivareta sikkerheten til mennesker, miljø og omgivelsene.

Planområdet er i hovedsak ubebygd og består av skog og vassdrag. Størsteparten av arealet er uregulert og avsatt til LNF-formål i kommuneplanen. Deler av området benyttes til skytebane, deponi, industri- og næringsvirksomhet i tråd med gjeldende reguleringsplaner. Det er ikke registrert ny aktivitet i området som tilsier at nullalternativet bør ta høyde for endringer i dagens situasjon. Nullalternativet vil derfor tilsvare dagens situasjon og miljøtilstand.

Høringsuttalelsen

Vedlagte forslag til høringsuttalelse er rettet mot utredningskravene som er beskrevet i planprogrammet. Følgende tema er trukket frem:

- Oslofjordens vannmiljø - bekymring for økte utslipp (særlig nitrogen) og samlet belastning på en allerede presset fjord. Dette krever grundig utredning, strenge rensekraav og vurdering av sumvirkninger
- Samfunnssikkerhet og beredskap - risiko knyttet til ulykker, giftig røyk og økt transport av farlig gods som kan påvirke regionen. Dette krever god beredskap og risikovurderinger.
- Krafttilgang og energi - usikkerhet om strømbehov og kapasitet. Det må utredes om det finnes nok kraft og hvilke konsekvenser det kan få for andre aktører.

Intern prosess og ekstern medvirkning

Saken har vært på internhøring og ble drøftet i Samordningsmøte for plansaker 11. mai.

Saken drøftes i Regionalt planforum 2. juni (digitalt møte)

Vedlegg

Høringsuttalelse fra Bærum kommune til planprogram og varsel om oppstart av detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune	7850151
SV Søknad om fristutsettelse for høringsinnspill	7854252
Varsel om planoppstart og høring av planprogram - detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver	7814639
3_KART_KartDetaljert_Detaljert kart med eiendomsgrenser.pdf	7814641
4_KORR_Planprogram_Forslag til planprogram.pdf	7814642
2_KORR_Annet_Brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet.PDF	7814640
5_PLANKART_PlanomraadePdf_Kart med planavgrensning.pdf	7814643
Reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver – varsel om oppstart av planarbeid og høring av forslag til planprogram	7814645
8_KORR_Annet_Vurdering av lokaliseringalternativer.pdf	7814646

Behandlingen i møtet 10.06.2026 Formannskapet

Forslag fremmet av, Nikki Schei, MDG

Bærum kommune anerkjenner den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa og behovet for å styrke forsvarsevnen til Norge, Ukraina og våre allierte. Produksjon av forsvarsmateriell kan være nødvendig i en tid preget av krig, usikkerhet og økt beredskapsbehov.

Nettopp fordi tiltaket er av stor nasjonal betydning, må planprosessen holde særlig høy kvalitet. Det må stilles strenge krav til åpenhet, kunnskapsgrunnlag, naturkartlegging, reell vurdering av alternativer, utslippskontroll, samfunnssikkerhet og lokal medvirkning. Etter vårt syn oppfyller ikke planprogrammet disse kravene godt nok.

Bærum kommune mener når staten velger å bruke statlig reguleringsplan, uten ordinær adgang til innsigelse eller klage, skjerpes ansvaret for at berørte lokalsamfunn, kommuner, fagmyndigheter og sivilsamfunn får reell innflytelse tidlig i prosessen. Planprogrammet må derfor styrkes vesentlig før videre planarbeid.

Bærum kommune mener planprogrammet må endres før det kan legges til grunn for videre planarbeid. Bærum kommune ber derfor at følgende krav tas inn:

1. Det må gjennomføres en reell alternativutredning, inkludert lokasjoner utenfor Hurummarka.
2. Grå arealer og mindre naturkonfliktfylte alternativer må vurderes på nytt.
3. Naturverdier, myr, våtmark, vassdrag og friluftsliv må kartlegges grundig før arealdisponering besluttes.
4. Nedbygging av myr og våtmark må unngås.
5. Det må stilles krav om null økning i nitrogenbelastningen til Oslofjorden.
6. Renseløsninger må være ferdige, testet og dokumentert før eventuell produksjon starter.
7. Sumvirkninger for Oslofjorden må utredes samlet, inkludert eksisterende utslipp fra Sætre.
8. ROS-analyse, beredskap, transport av farlig gods og varsling må utredes bredt.
9. Kraftbehov og konsekvenser for regional kraft- og nettkapasitet må inngå som eget utredningstema.
10. Lokal medvirkning må styrkes vesentlig, særlig fordi saken behandles som statlig plan uten ordinær innsigelses- og klageadgang.

Bærum kommune understreker at nasjonal sikkerhet og natur- og miljøhensyn ikke kan settes opp som absolutte motsetninger. Et prosjekt av nasjonal betydning må også være et forbilde for forsvarlig arealbruk, åpenhet, miljøkrav og demokratisk prosess.

Slik planprogrammet nå foreligger, gir det ikke et tilstrekkelig grunnlag for å gå videre med Tofte/Hurum som eneste reelle alternativ.

Bærum kommune ber derfor at planprogrammet må revideres, slik at beslutningen bygger på et bredere, bedre og mer etterprøvbart kunnskapsgrunnlag.

Votering:

Forslag fremmet av Nikki Schei (MDG) fikk 1 stemme (MDG) og falt mot 14 stemmer (7H, 3Ap, 2V, 2Frp).

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet- 10.06.2026- 117/26

Vedtak:

Forslag til høringsuttalelse dokument 7850151 vedtas.

From: [Unni Augland Eik](#)
To: [Reguleringsplan Hurum](#)
Subject: Søknad om fristutsettelse for høringsinnspill
Date: onsdag 20. mai 2026 20:23:49

You don't often get email from [sladdet epost].

[Learn why this is important](#)

Hei, frist for innspill til planprogram for sprengstoffanlegg på Hurumlandet er satt til 15. juni 2026.

Innspill fra Bærum kommune vil bli behandlet politisk, og dato for møte i kommunestyret er 17. juni.

Vi ber om fristutsettelse for innspill til 18. juni 2026.

Unni Augland Eik
Spesialrådgiver
Direktør organisasjon, styring og utvikling

Bærum kommune

Telefon + 47 984 95 558

www.baerum.kommune.no



NORCONSULT NORGE AS

Postboks 626
1303 SANDVIKA

Dato: 09.06.2026
Vår ref.: 2026/5044-2
Deres ref.: 2025/6284
Deres dato:
Saksbehandler: Henrik Kringhaug

Uttalelse til forslag om planprogram - produksjonsanlegg for eksplosiver

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til anmodning 28.04.26 om uttalelse til varsel om planoppstart – detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver i Hurum kommune.

DSB skal ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet og være en pådriver for å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser. I tillegg skal DSB sikre god beredskap og effektiv håndtering av ulykker og kriser.

DSB forvalter blant annet brann- og eksplosjonsvernloven¹ med tilhørende forskrifter, og er fag-, forvaltnings- og tilsynsmyndighet for sivil håndtering av eksplosiver. Håndtering av eksplosiver er strengt regulert gjennom eksplosivforskriften², hvor det blant annet stilles krav om tillatelser fra DSB. Produksjonsanlegget for eksplosiver i Hurum kommune må følgelig ha en tillatelse fra DSB. Med bakgrunn i de mengdene farlige stoffer og eksplosiver som skal håndteres på anlegget, vil virksomheten også være underlagt storulykkeforskriften³.

Ved vurdering av om tillatelsen kan gis, vil DSB legge vekt på hvordan virksomheten ivaretar en rekke krav som fremkommer av både eksplosivforskriften og storulykkeforskriften. Hovedformålet er å ivareta sikkerheten til befolkningen og omgivelsene rundt anlegget.

Et tilfredsstillende sikkerhetsnivå skal primært etableres gjennom tekniske og organisatoriske tiltak i virksomheten, men for håndtering og produksjon av eksplosiver er dette ikke tilstrekkelig. Det må i tillegg etableres arealmessige begrensninger rundt virksomheten for å oppnå et tilfredsstillende sikkerhetsnivå. I eksplosivforskriften er det krav om at det skal etableres hensynssoner rundt stasjonære produksjonsanlegg og at disse skal opprettes etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven.

¹ Lov 14.juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver

² Forskrift 15. juni 2017 nr. 844 om sivil håndtering av eksplosjonsfarlig stoff

³ Forskrift 3. juni 2016 nr. 560 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer

Søknad om tillatelse til produksjon av eksplosiver

I avsnitt 8.2 i forslag til planprogram vises det til forskrift om håndtering av farlig stoff og samtykkeprosessen som fremgår av § 17. Det planlagte anlegget er imidlertid et produksjonsanlegg for eksplosiver og faller dermed inn under det mer spesifikke regelverket i eksplosivforskriften.

For denne typen virksomhet skal det innhentes tillatelse etter eksplosivforskriften, og *ikke* samtykke etter forskrift om håndtering av farlig stoff, selv om farlige stoffer inngår i produksjonen. Forholdene som samtykkeplikten er ment å ivareta for håndtering av farlig stoff, vil ivaretas gjennom en tillatelse til produksjon av eksplosiver og belyses i saksbehandlingen av denne.

Det stilles krav i eksplosivforskriften om at det ved søknad om tillatelse til produksjon av eksplosiver skal legges frem:

- a. opplysninger om anlegg, prosess og metode og om stoffene som inngår i prosessen
- b. informasjon om hvem som på virksomhetens vegne er ansvarlig for produksjonen
- c. forslag til transportklassifisering av produkt(ene) som ønskes produsert
- d. dokumentasjon på hvordan det sikres at eksplosivene er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene som kommer frem av vedlegg II i eksplosivforskriften
- e. dokumentasjon på at sikkerhetsavstandene i eksplosivforskriften kapittel 5 er oppfylt.

Virksomheter som produserer eksplosiver skal sørge for at alle forhold som påvirker produksjonsprosessen er ivaretatt, slik som:

- a. planlegging
- b. produktdefinisjon og reseptutvikling
- c. design av produksjonsprosess og utstyr
- d. bygging og etablering av anlegg
- e. drift og prosesskontroll
- f. håndtering av eksplosiver og spill
- g. materialstyring og rapportering
- h. sikring, sikkerhets- og kvalitetsstyring
- i. rekruttering og ansettelse av operatører og ledere
- j. opplæring
- k. materiellforvaltning og vedlikehold
- l. utfasing og destruksjon
- m. nedrigging og riving

For anlegg og utstyr som benyttes til håndtering av farlig stoff, vil det også være krav om ferdigkontroll av en uavhengig tredjepart.

Planprogrammet som gjennomføres forventes å belyse flere av de ovennevnte forholdene og vil være et godt utgangspunkt for DSBs saksbehandling av tillatelse til produksjon av eksplosiver. Eksempelvis

trekkes mulighetsstudien for valg av lokasjon og vurdering av risiko for omgivelsene frem som et dokument som er relevant både i planprogrammet og i søknaden om produksjon av eksplosiver.

Arealmessige begrensninger

Sikkerhetsavstandene som er nødvendige for å oppnå akseptabel risiko for samfunnet rundt et eksplosivanlegg, er betydelige. Det settes store begrensninger på arealbruken i et slikt område. DSBs erfaring er at etablerte sikkerhetsavstander over tid kan bli utfordret av utbygging og annen arealutnyttelse. For enkelte anlegg har dette ført til uakseptabel risiko for omgivelsene, med den konsekvens at virksomheten med tillatelse har måttet redusere mengden eksplosiver på anlegget.

DSB oppfordrer derfor til at man unngår å risikovurdere seg ned til et minimumsnivå av arealbeslag, jf. eksplosivforskriften § 37 tredje ledd. Det er viktig at tilstrekkelig areal for fremtidig utvikling reguleres, og som et minimum bør sikkerhetsavstandene (eller tilsvarende, beregnede overtrykk), jf. § 37 syvende ledd, ligge til grunn for de arealmessige begrensningene som foreslås. Dersom det legges til grunn at detonasjonsoverføring mellom bygninger og anleggsdeler ikke kan finne sted, og at sikkerhetsavstandene skal bestemmes individuelt for de enkelte anleggsdelene, må dette dokumenteres (f.eks. gjennom barrikader, trykkavlastningsflater og utkastretninger).

Forhold til storulykkeforskriften

Som følge av at det vil håndteres over 50 tonn eksplosiver på anlegget vil det være omfattet av storulykkeforskriften og være et sikkerhetsrapportpliktig anlegg jf. § 9. Storulykkeforskriften har som formål å forebygge storulykker og begrense konsekvensene slike ulykker kan få for mennesker, miljø og materielle verdier. Det stilles krav til at virksomheten jobber systematisk med tiltak for å forebygge og begrense storulykker. Disse kravene er utdypet i forskriften og dens vedlegg. Veiledning finnes på [dsb.no](https://www.dsb.no).

Blant annet stilles det krav om samordning av beredskap med offentlige etater. Derfor bør utredningsprogrammet vurdere hvilke konsekvenser en etablering og ulike type hendelser, både små og store, vil ha for regionale og lokale beredskapsaktører som kommunen, Statsforvalteren, brannvesenet, politiet m.fl. Vurderingene bør skje i dialog med disse aktørene og DSB anbefaler at dialogen iverksettes tidlig i prosjektet slik at beredskapen kan samordnes på best mulig måte.

Informasjonssikkerhet

Eksplosivforskriften § 9 pålegger virksomheter å kartlegge risikoen fra uønskede tilsiktede hendelser og på bakgrunn av kartleggingen gjøre tiltak for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. DSB vil understreke viktigheten av å være bevisst på leverandørkjeder og anskaffelser gjennom prosjektering, bygging og drift av anlegget. DSB legger til grunn at informasjon verdivurderes og at detaljerte beskrivelser av anlegget ikke legges ut til offentlig ettersyn med mindre det er strengt nødvendig. Tilsvarende gjelder for detaljeringsgraden i informasjon til allmennheten, som virksomheten er pliktig å utarbeide etter storulykkeforskriften.

Andre forhold

Forslaget omfatter tiltak i områder som tidligere er benyttet som skytefelt for Forsvaret. DSB ber om at eventuelle etterlatenskaper etter aktivitet i disse områdene (f.eks. blindgjengere) hensyntas for å unngå uhell og ulykke.

Et produksjonsanlegg for eksplosiver vil medføre betydelig transport av farlig gods til og fra anlegget. DSB ber derfor om at transportruter for råstoffer til eksplosivproduksjon og ferdigvare inngår i risikovurderingen.

Med hilsen
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Eksplosiver og transport av farlig gods

Audun Borg
seksjonssjef

Henrik Kringhaug
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Fra: Kirsten Kleveland <[sladdet e-post]>

Sendt: fredag 5. juni 2026 08:56

Til: Servicesenter <[sladdet e-post]>

Emne: Høring - Detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver - Drammen kommune ber om utsatt frist

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Hei,

Vi viser til mottatt høringsbrev med varsel om oppstart av planarbeid og forslag til planprogram for «Produksjonsanlegg for eksplosiver» (referanse 2025/6284).

Med bakgrunn i møtedatoer for politiske utvalg vil det ikke være mulig for Drammen kommune å sende inn en høringsuttalelse innen fristen 15.6.2026.

Vi ber derfor om **utsatt frist for høringsuttalelsen til 26.6.2026.**

Med vennlig hilsen



**Drammen
kommune**
- et godt sted å leve

Klima, miljø og landbruk

Kirsten Kleveland

Miljørådgiver

Telefon: [sladdet telefon] Mobil: [sladdet telefon]
telefon]

E-post: [\[sladdet e-post\]](#)

Postadresse: Postboks 7500, 3008 Drammen

Besøksadresse: Engene 1, 3015 Drammen

www.drammen.kommune.no

Norconsult AS

Dato: 22.06.2026

Saknr.: 26/11841-6

Deres ref.:

Uttalelse til Høring til planprogram for detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver - Hurum i Askerkommune

Drammen kommune viser til høringsbrev av 27. april 2026. Grunnet behov for politisk behandling av saken, ba vi om utsatt høringsfrist til 26. juni 2026, dette fikk vi innvilget i e-post av 9. juni 2026. Her følger vår uttalelse til høringen.

Uttalelse

Drammen kommune vurderer at det foreslåtte tiltaket med stor sannsynlighet vil medføre en økning av utslipp til Oslofjorden, både under bygging og i drift. Som en følge av den økologiske tilstanden i Oslofjorden og i tilgrensende vassdrag, jobber kommunene både rundt Oslofjorden og innover i landet i dag hardt for å sette i gang og gjennomføre tiltak for å redusere utslippene fra sine områder og aktiviteter. Flere av tiltakene er svært dyre å gjennomføre, og alle tiltak må sees i sammenheng.

Fjordens verdi og Drammen kommunes innsats for vannkvalitet

Drammen kommune er opptatt av å ivareta og legge til rette for naturmangfold, rene vassdrag og ren fjord, og jobber systematisk med å nå miljømålene i vannforskriften. Kommunen har en lang kystlinje som blir brukt av mange mennesker både innenfor og utenfor kommunen. Fjorden tilbyr befolkningen en rekke aktiviteter og verdier, som blant annet badeplasser, turstier, rekreasjonsområder og vannaktiviteter. Ikke minst er fjorden svært viktig for dyrelivet og naturmangfoldet. Drammenselva og Drammensfjorden er også viktige for kommunens identitet:

Drammen kommune har vedtatt å følge opp tiltakene i Helhetlig plan for en ren og rik Oslofjord. Kommunen er vertskommune for Vannområde Drammenselva, og leder i tillegg styringsgruppen for Vannområde Breiangen Vest. Kommunen er også prosjektleder for Ren Drammensfjord-prosjektet, og jobber med å få på plass en ny regional renseløsning i samarbeid med Lier og Asker kommuner.

Bekymring for utslipp fra foreslått anlegg

Chemring Nobel har allerede et eksisterende anlegg i drift på Sætre i Asker kommune. I prosessen med utslippstillatelse for utvidelse av dette anlegget, gikk det frem at utvidelsen ville føre til en vesentlig økning i utslipp av nitrogen. Søknad om utslippstillatelse ble ikke sendt på høring. Konsekvenser ble ikke utredet. Tillatelsen ble påklaget fra flere hold, blant annet av Drammen kommune, Asker kommune og Naturvernforbundet. I stor grad gjaldt klagen utfordringene knyttet til overgjødning av Oslofjorden.

Arealplan, klima og miljø

Klima, miljø og landbruk

Organisasjonsnummer

Postadresse

Postboks 7500

3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Engene 1

3015 DRAMMEN

Telefon +4732040000

kommunepost@drammen.kommune.no

Med bakgrunn i den forrige tillatelsesprosessen, anser Drammen kommune at det er viktig å komme med en formell uttalelse til planprogrammet for etablering av Produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurumlandet.

Drammen kommune er bekymret for de økte utslippene som følger av det omsøkte tiltaket om etablering av en ny sprengstoffabrikk. Dersom utslippene fra ett enkelt anlegg eller område kan føre til vesentlige utslipp, vil effekten av innsatsen som er satt inn i andre tiltak i praksis kunne reduseres.

Dersom løsninger for nitrogenrensing ikke er tilgjengelige ved oppstart av det nye anlegget, er det en mulighet for at andre utslippseiere, som Drammen kommune, kan risikere å få økt press på å gjennomføre tiltak lokalt, noe som vil kunne ha økonomiske konsekvenser for kommunen.

Drammen kommune anser det derfor som viktig at utredningene tilknyttet anlegget omfatter mulige konsekvenser og tiltak som er nødvendige for å nå målene satt i vannforskriften. Spesielt viktig er en beskrivelse av hvordan en potensiell forringelse av tilstanden skal løses lokalt. Behovet for, kostnader ved gjennomføring og finansiering av kompensierende tiltak bør være en del av utredningen. En slik redegjørelse vil dokumentere hva som er nødvendig av tiltak, og synliggjøre hvordan man kan løse utfordringene lokalt, uten at det påvirker andre aktører og kommuner involvert i arbeidet med en *Helhetlig plan for en ren og rik Oslofjord*.

Med hilsen

Kirsten Kleveland
Rådgiver

Øyvind Leirset
Virksomhetsleder Arealplan,
klima og mi

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter

Vedlegg: 2026.06.16 Protokoll formannskapet Høring til planprogram for detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver

Kopi: FORSVARSBYGG

Saksprotokoll

Arkivsak-dok. 26/11841
Saksbehandler Kirsten Kleveland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	16.06.2026	68/26

Høring til planprogram for detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver - Hurum i Asker kommune

Formannskapet har behandlet saken i møte 16.06.2026 sak 68/26

Møtebehandling

Tony Burner (SV) fremmet følgende tilleggsforslag på vegne av SV, V og MDG:

Med hensyn til prosessen med å finne egnede områder og kritikken den har blitt møtt med, og den store sannsynligheten for dramatiske natur- og miljøødeleggelser, anbefaler dermed Drammen kommune at staten går ny runde med å finne andre egnede områder enn Hurum.

Votering

Tony Burner (SV) sitt tilleggsforslag på vegne av SV, V og MDG fikk 4 stemmer (2 V, 1 V, 1 MDG) og falt.

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet

1. Drammen kommune sender en høringsuttalelse til Forsvarsbygg til planprogrammet for «Produksjonsanlegg for eksplosiver», Hurum i Asker kommune. Uttalelsen kommer frem i avsnitt «Kommunedirektørens vurderinger».

Fra: Sigrid Johanne Langsjøvold <[sladdet e-post]>
Sendt: tirsdag 9. juni 2026 15:21
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: NVEs uttalelse til Detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver - Arealplanid 3203_202606 - Asker kommune
Vedlegg: [sladdet telefon] NVEs innspill til varsel om oppstart - Detaljregulering for produksjonsanlegg for 6109206_7_1.pdf

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Vedlagt uttalelse fra NVE.

Med hilsen

Sigrid Johanne Langsjøvold

Seniorrådgiver
Skred og vassdragsavdelingen
Seksjon arealplan
Telefon: ([sladdet telefon] eller mobil ([sladdet telefon])



NORCONSULT NORGE AS
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Vår dato: 09.06.2026

Vår ref.: 202610383-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2025/6284

Saksbehandler: Sigrid Johanne

Langsjøvold/ 22959701/(sladdet epost)

NVEs innspill til varsel om oppstart og høring av planprogram - statlig arealplan for produksjonsanlegg for eksplosiver - planid 3203_202606 - Asker kommune

Vi viser til 27.04.2026. Formålet med er å legge til rette for nytt produksjonsanlegg for eksplosiver.

NVE er nasjonal sektormyndighet for flom, erosjon, skred, vassdrag, grunnvann og energi. I tillegg veileder vi om forebygging av skader fra overvann og forvaltning av vassdrags- og energirelaterte kulturminner. Som høringsinstans i saker etter plan- og bygningsloven skal vi bidra til at nasjonale og vesentlige regionale interesser innenfor våre saksområder blir ivaretatt.

NVEs uttalelse til planprogram

Vi ser i forslag til planprogram at temaer som omhandler naturfare, vil redegjøres for i planbeskrivelsen, ROS-analysen og fagrapporter. Videre merker vi oss at vannressurser, som inngår som en del av tema naturressurser, og vannmiljø og naturmangfold i vann skal konsekvensutredes. NVE forutsetter at hensynet til øvrige allmenne interesser i vassdrag og grunnvann (kulturmiljø, friluftsliv, landskap mv.) også blir utredet. Vi ser at planprogrammet omtaler at krafttilgang, energi og kraftforsyning skal beskrives i reguleringsplanen. Dette er forhold som avklares og behandles gjennom konsesjonssystemet i energiloven.

NVEs innspill til planoppstart

Naturfare

Sikkerhet mot naturfare skal avklares på siste plannivå

I plan- og bygningsloven (pbl.) er det et gjennomgående krav til samfunnssikkerhet og vurdering av naturfare, fra kommunens overordnede arealplanlegging til den



enkelte byggesak. Kravene til sikkerhet følger av pbl. § 28-1 og Byggteknisk forskrift (TEK17), særlig [kapittel 7](#), Sikkerhet mot naturpåkjenninger.

På reguleringsplannivå skal tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare ivaretas gjennom selve planløsningen. Vi viser til Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) sitt [rundskriv H-5/18](#) Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling, som slår fast at reell fare skal avklares på siste plannivå for å oppfylle kravet til ROS-analyse i plan- og bygningsloven § 4-3.

Sikkerhet mot skred i bratt terreng

NVE Atlas viser at deler av planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for snøskred og jord- og flomskred. Reell fare for skred må være avklart og tilstrekkelig sikkerhet mot skred dokumentert, jf. jamfør [TEK17 § 7-3 Sikkerhet mot skred](#). For veiledning om krav til kompetanse, bestilling og utførelse av utredning viser vi til [NVEs digitale veileder om utredning av skredfare i bratt terreng](#).

Sikkerhet mot kvikkleireskred

Planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for kvikkleireskred, se NVE atlas, og vi forutsetter at den reelle faren for områdeskred avklares som en del av reguleringsplanen, og tas hensyn til i planarbeidet. Kravene til sikkerhet mot skred, herunder kvikkleireskred er gitt i TEK17 § 7-3 med veiledning. For mer informasjon og fremgangsmåte viser vi til [NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred](#).

Sikkerhet mot flom og erosjon

Deler av planområdet ligger i aktsomhetssone for flom. Vi forutsetter at reell flomfare avklares og tas hensyn til som en del av planarbeidet. Planen må kunne dokumentere at sikkerhetskravene til TEK17 § 7-2 oppfylles. For mer informasjon viser vi til [NVEs veileder 3/2023 - Sikkerhet mot flom](#)

Sikkerhet mot overvann

Fortetting og økt utbygging uten å ta hensyn til at vannet trenger plass, kan øke problemene med overvann. Klimaendringene er forventet å gi flere og mer intense nedbørshendelser, og i utbygde strøk kan dette gi skade på byggverk, infrastruktur og helse og miljø. Det er derfor viktig at det i planarbeidet er høy bevissthet rundt hvilke arealer som kan være utsatt for fare fra overvann. De generelle sikkerhetskravene i byggteknisk forskrift (TEK17) § 7-1 gjelder for overvann. Kommunen må bestemme hva som er tilstrekkelig sikkerhet eller bruke NVEs anbefaling, se kap. 4.1.2 i NVE Veileder 4/2022. For mer informasjon om hvordan kommunen kan ivareta tilstrekkelig sikkerhet mot fare og skade fra overvann i arealplanleggingen viser vi til NVEs veiledere [2/2023 – Kartlegging av fare fra overvann](#) og [4/2022 – Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar](#).



Husk å melde inn fareutredninger og grunnundersøkelser

Naturfareutredninger skal meldes inn til NVE og grunnundersøkelser meldes til NGU via NADAG, se plan- og bygningsloven § 2-4 og [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredning](#). Dere finner mer informasjon på NVEs nettsider under [Meld inn naturfareutredninger](#).

Vassdrag og grunnvann

Planlegg arealbruken med hensyn til sikkerhet, natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i vassdrag og grunnvann. Å styre arealbruken bort fra vassdragene er det beste virkemiddelet for å ta vare på vassdragsmiljø og samtidig begrense vassdragsrelatert fare. Gi vassdraget plass og unngå unødige inngrep i vassdrag og grunnvann.

Ta hensyn til vassdrag og grunnvann

Det er flere mindre bekker i planområdet. NVE anbefaler generelt at det holdes god avstand til vassdrag, både grunnet fare for flom og erosjon, og av hensyn til vassdragsmiljø og biologisk mangfold. Vassdrag er også vesentlige i håndtering av overvann. Det gjelder en generell aktsomhetsplikt for tiltak i vassdrag og grunnvann (vannressursloven § 5 og §43a), som innebærer at enhver skal opptre aktsomt slik at skade eller ulempe for allmenne eller private interesser unngås.

Det er beskrevet at tiltaket krever vann til produksjon. Aktsomhetsplikten gjelder også for vannuttak fra vassdrag og grunnvann. Det er meldeplikt for grunnvannsuttak som overstiger 100 m³/døgn. Konesjonsplikt for vannuttak oppstår om tiltaket er til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser.

For noen tiltak i og langs vassdrag som er planlagt i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan, kan NVE vurdere å bruke vannressursloven § 20 d) om samordning, dersom tiltaket er tilstrekkelig utreda gjennom reguleringsplanarbeidet. Se også [Veileder til vannressursloven](#) og [Vassdrag- og grunnvannstiltak - NVE](#).

Energi

Samfunnet er avhengig av et velfungerende system for produksjon og overføring av energi. Energianlegg må markeres i arealplaner. Unngå arealformål som er i strid med eksisterende eller planlagte anlegg for energiproduksjon eller som er til ulempe for kraftforsyningsikkerheten.

Ta hensyn til energianlegg

Planprogrammet beskriver at anlegget skal tilknyttes regionalnettet via en ny høyspentledning, og det vil være behov for å etablere et internt distribusjonsnett for videre forsyning til produksjonseheter og bygninger tilknyttet anlegget. Det er beskrevet



at reguleringsplanen vil ta høyde for arealbruk og virkninger av kraftinfrastruktur. Vi gjør oppmerksom på at det vil være begrensninger i hvor stor grad man kan avklare arealbruk for kraftinfrastruktur før en eventuell søknad om konsesjon etter energiloven er igangsatt.

Vurder effektiv bruk av energi

Vi viser til de [Statlige planretningslinjene for klima og energi](#) kap. 4.3, som har retningslinjer for hvordan energi, opptak og utslipp av klimagasser skal ivaretas i arealplanleggingen. Se særlig bokstav i som stiller krav om at det skal legges til rette for utnyttelse av lokale varme- og kjølekilder, herunder overskuddsvarme.

Plikten til å gjennomføre kost-nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme følger av energiloven §§ 7-2 til 7-4 og [Forskrift om kost-nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme - Lovdata](#)

Her finner dere mer informasjon om NVEs saksområder

Vår uttalelse i saken er ikke nødvendigvis uttømmende. Her finner dere mer veiledning og verktøy dere kan bruke for å ivareta NVEs saksområder:

- [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som leder dere gjennom alle våre saksområder og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i reguleringsplanen,
- [Veileder: Unngå innsigelse fra NVE i arealplaner](#) og
- våre nettsider om [arealplanlegging](#).

Med hilsen

Peer Sommer-Erichson
Fung. seksjonssjef

Sigrid Johanne Langsjøvold
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

NORCONSULT NORGE AS

Kopimottakere:

STATNETT SF
STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS
ASKER KOMMUNE

Fra: Søren Alexander Steen-Johnsen <[sladdet e-post]>
Sendt: fredag 12. juni 2026 12:13
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Høringssvar "Reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver" |
[sladdet telefon]
Vedlegg: Høringssvar barn og unges talsperson i plansaker, Asker kommune.docx

Hei,

Se vedlegg for høringssvar

Mvh
Søren Steen-Johnsen
Rådgiver | Barnehage- og skolekapasitet | Barn og unges talsperson i plansaker
Kvalitet og utvikling i oppvekst
(+47) 901 91 400
asker.kommune.no
[\[sladdet e-post\]](#)



Hørings svar – Planprosess for nytt anlegg for militære eksplosiver på Hurum

Angående barn og unges interesser i planprosessen.

Planprogrammet vier barn og unges interesser begrenset oppmerksomhet. Avsnittet i 9.7 består av noen få setninger, og temaet henvises i sin helhet til utredningene av friluftsliv, folkehelse og trafikkforhold – uten selvstendig analyse. Dette er ikke tilstrekkelig for et tiltak av denne størrelsen, som vil prege oppvekstmiljøet i området i mange tiår.

Som barn og unges talsperson i plansaker i Asker Kommune, ber jeg om at følgende forhold utredes i større detalj.

1. Tap av naturområder barn og unge bruker i dag

Rødbysætra-området, Rødbyvannet og skogsterrengene i planområdet er i kommunens egen kartlegging fra 2018 registrert som «viktige» eller «svært viktige» friluftslivsområder (s. 46). Planprogrammet anerkjenner at Rødbysætra er et viktig aktivitetssted for barn og unge, med det er viktig med en selvstendig analyse av hva inngjerding og sikring betyr for denne brukergruppen.

Videre omtales kompenserende tiltak på side 38, og dette bør kobles til de arealene som er mest brukt av barn og unge. Rødbysætra og tilgrensende naturområder må behandles eksplisitt i vurderingen av kompenserende tiltak, og bør kreve erstatningsareal/funksjoner tilpasset barn og unge.

2. Bruk av vannene som vurderes som vannkilder

Planprogrammet omtaler Langvann, Røskestadvannet og Rødbyvannet som viktige bade- og rekreasjonssteder, og som aktuelle kilder for produksjonsanlegget i vannforsyningskapittelet (kap. 9.5).

Industriell bruk kan utløse begrensninger for bading, eller annen rekreasjonsbruk. For barn og unge i er dette et konkret tap, og konsekvenser bør utredes. Særlig effekten av «beskyttelsessoner» og endringer i vannstand.

3. Levekårsutfordringer

Dette punktet er viktig, og jeg kan ikke se at det er omtalt i planprogrammet.

Sydøstre Hurum, som inkluderer Tofte, [er ifølge NRKs levekårsstatistikk blant de områdene i Asker som scorer lavest.](#)

[Lokale stemmer og mediedekning peker på at nedleggelsen av Södra Cell Tofte for over ti år siden har bidratt til fraflytting og svekket attraktivitet for barnefamilier.](#) Kommunen bruker selv betydelige midler på å hjelpe barn i lavinntektsfamilier i dette området.

Tilgang til nærliggende natur- og friluftsområder er ujevnt fordelt mellom sosiale grupper, og barn i lavinntektsfamilier er mer avhengige av lokale naturområder fordi de har færre alternativer, og har ikke nødvendigvis ressurser til å reise andre steder. Tap av friluftslivsområder rammer ikke alle likt, og basert på levekårsstatistikken vil det kanskje ramme barn og unge i større grad her enn andre steder.

Man bør derfor vurdere hvordan avgrensning av natur påvirker barn i levekårsutsatte familier.

4. Støy og luftkvalitet ved skoler, barnehager og skoleveier

Barnehagene på Kana/Klokkerstua og skolene på Tofte ligger i nærheten av anleggets påvirkningsområde. Økt tungtransport vil berøre skoleveiene direkte. Man bør utrede konsekvensene for støy- og luftkvalitet for barna som reiser disse veiene, og for skolene og barnehagene direkte.

5. Å vokse opp ved siden av en storulykkevirksomhet

Anlegget vil bli klassifisert som storulykkevirksomhet med tilhørende hensynssoner. Hva slags betydning vil dette ha for barn og familier i området? Ikke bare i form av de fysiske begrensningene, men også opplevd trygghet, tilhørighet og langsiktig attraktivitet for barnefamilier.

6. Tilbakeføring

Planprogrammet begrunner tidspresset med krigen i Ukraina og en målsetting om at anlegget skal stå klart senest innen 2030. Samtidig kan de geopolitiske forutsetningene

også endre seg motsatt vei. Hva skal skje med et stort inngjerdet industriområde i uberørt natur dersom disse forutsetningene ikke lenger er gyldige?

For barn i dag, og for kommende generasjoner, er det relevant om man i framtiden kan ta naturområdet i bruk igjen. Det bør redegjøres for hvordan anlegget kan tilbakeføres til naturformål og hvilke forpliktelser som skal følge ved en eventuell avvikling.

7. Kollektivtransport

Trafikkanalysen (kap. 9.3) stiller ikke krav om at økt aktivitet i området også skal styrke kollektivtilbudet for lokalbefolkningen. Et forbedret buss- og båttilbud, som følge av anlegget, vil også gi barn og unge bedre tilgang til aktiviteter, skole og fritidstilbud utenfor nærmiljøet. Manglende transportmuligheter er et problem barn og unge i området har påpekt gjennom blant annet «stedskompasset» i Asker Kommune.

Med vennlig hilsen

Søren Steen-Johnsen

Barn og unges talsperson i plansaker, Asker Kommune

Fra: Elisabeth Kolrud <[sladdet e-post]>
Sendt: fredag 12. juni 2026 15:43
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Planprogram for anlegg for militære eksplosiver på Hurum - innspill fra vannområde Indre Oslofjord Vest
Vedlegg: Planprogram - anlegg for militære eksplosiver - innspill fra vannområde IOV.pdf

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Hei,

Vedlagt følger innspill til planprogrammet for anlegg for militære eksplosiver på Hurum fra vannområde Indre Oslofjord Vest.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Kolrud

Koordinator for Vannområde Indre Oslofjord Vest

([sladdet telefon])

[\[sladdet e-post\]](#)





Vannområde
Indre Oslofjord Vest

Forsvarsbygg
Postboks 405 Sentrum
0103 Oslo

Vår referanse

26/10349

Deres referanse

2025/6284

Dato

13.06.26

Innspill til planprogram for anlegg for militære eksplosiver på Hurum

Vi viser til planprogrammet for anlegg for militære eksplosiver på Hurum som er presentert på hjemmesiden til Forsvarsbygg, og sender herved innspill fra vannområde Indre Oslofjord Vest.

Vannområde Indre Oslofjord Vest er et samarbeid mellom kommunene Lier, Asker, Bærum, Oslo, Nesodden, og Frogn. Formålet til vannområdet er å bistå kommunene i vannforskriftsarbeidet, samt å koordinere og være pådriver for tiltak som må gjennomføres i elver, bekker, innsjøer og kystvann. Hensikten er å forbedre miljøtilstanden i ferskvann og kystvann i tråd med vannforskriften.

Innledningsvis gir vi noen generelle innspill til planarbeidet og lokaliseringsvurderingene. Deretter gir vi innspill som er spesifikt knyttet til vannmiljø som er hovedfokuset i vårt arbeid.

Overordnede innspill

Vannområde mener det er uheldig hvis kun tomtealternativet på Tofte (Oredalen) utredes videre i den kommende konsekvensutredningen, og mener at tomtealternativet Sætre sør også bør vurderes, siden denne lokasjonen også er identifisert som egnet i Vedlegg 1: Vurdering av lokaliseringalternativer. I konsekvensutredningen kan begge alternativer så sammenlignes med hverandre for å kunne gi en fundamentert vurdering på hvorfor Tofte-alternativet er en bedre lokasjon enn Sætre sør. Etter vårt skjønn vil det gi et langt bedre kunnskapsgrunnlag for beslutning om lokalisering enn ved å bare utrede Tofte-alternativet.

Det er vårt inntrykk at verdier og interesser knyttet til natur og miljø er gitt relativt liten betydning i lokasjonsvurderingene som allerede er utført sammenlignet med øvrige kriterier for nytt produksjonsanlegg. Vi synes det er svært uheldig at det ikke er funnet tomtealternativer med en større grad av allerede nedbygde arealer enn Tofte-alternativet, og at den sterkt pressede Oslofjorden er resipient.

Fordi tomtealternativet på Tofte vil ha store konsekvenser for økosystemene på land og i vann, og for friluftsinnteresser, vil vi presisere hvor viktig det er at konsekvensutredningen blir grundig og at avbøtende tiltak for å redusere negative ulemper for natur og friluftsinnteresser utredes nøye. Vi ser at arealregnskap og kompenserende tiltak omtales i kapittel 6.6 *Avbøtende tiltak*. Her vil vi også oppfordre til å bruke metodikk

Postadresse

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 Røyken

E-post

post@asker.kommune.no
Telefon
66 70 00 00

Organisasjonsnummer

920 125 298
Nettside
asker.kommune.no

knyttet til naturnøytralitet som er mer vanlig i andre europeiske land (eksempelvis Biodiversity-metodikken i England) hvor man kompenserer for ødeleggelse av natur ikke bare gjennom tiltak i det nye anlegget, men også kan kompensere med tiltak/naturrestaurering i nærliggende områder utenfor det nye anlegget. [Fornybar Norge har de siste årene hatt pilotprosjekter knyttet til slik metodikk, «naturpoeng-metoden»](#), og erfaringer derifra kan antakelig være nyttige for prosjektet med ny sprengstoffabrikk.

Vi vil også presisere hvor viktig det blir i prosjektet at miljøprogrammet blir et godt styringsverktøy. Videre at det lages gode prosesser, med tilstrekkelige ressurser, for å vurdere miljøaspekter så de reelt sett vektas på lik linje med økonomi og andre tema.

Innspill om konsekvenser for vannmiljøet

Oslofjorden

En av de mest opplagte konfliktene mellom det planlagte anlegget og miljøkonsekvenser er at det vil gi et nytt punktutslipp av nitrogen, suspendert stoff og økning i kjemisk oksygenforbruk i en allerede sterkt presset Oslofjord.

For høy tilførsel av nitrogen er som kjent et av hovedproblemene for økosystemet i Oslofjorden, og medfører blant annet økt algevekst som kveler andre vekster og ødelegger oppvekstområder for fisk. At algevekst er et økende problem i Oslofjorden er beskrevet i *Årsrapport 2025 for miljøovervåking i Indre Oslofjord* som NIVA har utført på oppdrag fra Fagrådet for vann- & avløpsteknisk samarbeid i Indre Oslofjord. NIVA beskriver at det fra 2023 er observert en betydelig økning av planteplanktonkonsentrasjonen i Oslofjorden. Rapporten er ikke publisert enda, men vil bli tilgjengelig her snart: [Fagrådet for vann- og avløpsteknisk samarbeid i indre Oslofjord](#).

Den midlertidige utslippstillatelsen for dagens sprengstoffabrikk på Engene i Sætre tillater ut 2027 et årlig utslipp på 95 tonn nitrogen. For å sette dette tallet i perspektiv kan vi opplyse om følgende tall for tilførsel av nitrogen fra Asker kommune i 2021, basert på kommunens vannovervåking og masseregnskap: tilførsel via vassdrag utgjorde om lag 220 tonn og alle avløpsrensaneanlegg i kommunen bidro med cirka 137 tonn.

Det pågår som kjent mange tiltak i ulike sektorer for å begrense utslipp til fjorden, hvor det særlig er viktig å redusere nitrogentilførselen. Asker kommune har nylig avsluttet et nitrogen-regnskap for perioden 2020-2025. Regnskapet viser at det er en svakt nedadgående trend i kommunens samlede nitrogentilførsel til Oslofjorden. Nitrogentilførselen fra vannforekomstene i kommunen ligger imidlertid klart over vannforskriftens mål om god tilstand, og det er fortsatt et betydelig reduksjonspotensial. Et punktutslipp fra en ny sprengstoffabrikk vil gjøre dette arbeidet svært krevende fordi reduksjonene som kan oppnås med iverksatte tiltak i praksis vil bli annullert. Selv om det ser ut fra [Norske utslipp, Virksomhet](#) at det totale nitrogenutslippet på Engene ligger under det som er tillatt, har det vært en økning gjennom de siste årene. I tillegg har det vært uheldige episoder med akutte utslipp.

Dagens utslipp fra anlegget på Engene utgjør altså allerede et betydelig nitrogenutslipp til fjorden og utslipp fra en ny fabrikk vil komme i tillegg. Med dette bakteppe, og andre store utfordringer i Oslofjorden, mener vi at følgende er avgjørende:

- Konsekvensutredningen må kvantifisere samlet belastning for økosystemet i fjorden fra eksisterende fabrikk på Engene og ny fabrikk på Tofte. Samlet utslipp må vurderes opp mot målene i Regjeringens *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden* og målet i vannforskriften om minst god økologisk og kjemisk tilstand.
- Utredning av nitrogenrensning i utslippsvannet fra den nye fabrikken må ta utgangspunkt i beste tilgjengelige teknikker (BAT), og rensekravene må settes etter BAT. Med alle pågående og kommende store investeringer, nylige innførte og kommende strenge krav, særlig i avløpssektoren og landbruket, mener vi det er opplagt at kravene til utslippsrensning ved det nye anlegget skal være etter BAT-teknologi. Det er viktig at det er forholdsmessighet mellom kravene til anlegget og andre statlige og kommunale tiltak som pågår for å bedre tilstanden i fjorden.
- Kompenserende tiltak fra den eksisterende og nye sprengstoffabrikken må beskrives slik at netto nitrogenbelastning i Oslofjorden ikke øker

Innsjøer, elver og bekker

Som det er beskrevet i kapittel 7.1.2 *Vannmiljø og naturmangfold i vann* i forslaget til planprogram kan etablering av produksjonsanlegget påvirke vannkvaliteten i lokale vassdrag og innsjøer, både gjennom direkte inngrep, utslipp, vannuttak, endret overvannshåndtering og endringer i vannbalanse og flomveier. Dette kan påvirke fisk og andre vannlevende organismer og deres funksjonsområder.

Vi opplever at utredningsbehovene som er beskrevet i planprogrammet om innsjøer, elver og bekker vil gi et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere negative konsekvenser. Hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig må vurderes mot målet i vannforskriften om minst god økologisk og kjemisk tilstand.

Når det gjelder undersøkelser i vassdragene er det viktig at de gjøres etter kravene i vannforskriften og over en vekstsesong for å danne et riktig bilde av tilstanden. Vi mener det er viktig at alle kvalitetselementer undersøkes, siden det – særlig for innsjøene – er lite kunnskap om økologisk og kjemisk tilstand fra før.

Vi vil minne om at følgende kan ha stor innvirkning på vannmiljøet og også bør utredes i forhold til vannforekomstene i planområdet:

- Masseforvaltning: plassering/utfylling av overskuddsmasser kan medføre avrenning av partikler og nitrogenrester fra sprengstoff og gi negativ påvirkning på innsjøer, elver, bekker og til slutt Oslofjorden. Det er viktig at de nylig vedtatte [prinsippene for masseforvaltning i Asker kommune](#) legges til grunn for utredninger rundt dette temaet.
- Inngrep i myrer kan gi negativ påvirkning på tilknyttede vannforekomster, inklusivt flomforhold
- Fjerning av kantsoner langs vannforekomster kan gi økt erosjon, økt avrenning av partikler og næringsstoffer og påvirker lokalt biomangfold på land og i vann negativt.
- Graving i grunnforurensningen (kjente forekomster i Avgrunnsdalen, men også muligens ulovlige fyllinger) kan medføre spredning av tungmetaller til vannforekomster nedstrøms.

Plangrensen

I vedlegget til planprogrammet er det beskrevet at arealer rundt blant annet Striglevannet utgår. Det kommer ikke tydelig fram av planområdets avgrensning at hele nedbørfeltet til Striglevannet ligger utenfor planområdet. Det er viktig at dette er tilfelle.

Videre synes vi det virker litt vilkårlig at plangrensen går midt i Rødbyvannet, Langvann og Røskestadvannet. Hvorfor er det slik? Vi tolker dokumentene slik at det ikke skjer tiltak i selve vannene, men at vannene kan brukes som vannforsyning, uten at det er utdypet om det da er snakk om drikkevann eller prosessvann.

Til slutt

Vannområdet og Asker kommune har mye lokalkunnskap om vannforekomstene i Sætre og på Tofte og kan kontaktes ved behov om mer lokalkunnskap i forbindelse med konsekvensutredningen.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Kolrud

Koordinator for Vannområde Indre Oslofjord Vest

[\[sladdet epost\]](#)

Dokumentet er elektronisk godkjent.



Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

12.06.2026

Vår ref:

2026/20247

Deres dato:

27.04.2026

Deres ref:

NORCONSULT NORGE AS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Eirik Gundersen, 32266631

Asker – Innspill til varslet oppstart av detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver i Asker kommune

Vi viser til deres oversendelse av 27. april 2026 hvor det varsles oppstart av detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver i Asker kommune med tilhørende forslag til planprogram.

Bakgrunn

Høsten 2024 lanserte regjeringen «Veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien». Veikartet presenterer regjeringens helhetlige plan for å utvikle og øke produksjonskapasiteten i norsk forsvarsindustri. Det følger av dette at økt produksjonskapasitet for militære høyeksplosiver er høyt prioritert av regjeringen.

Fra august 2024 til februar 2025 har Norconsult, Afry og Chemring Nobel utarbeidet en mulighetsstudie for å vurdere tekniske og kommersielle potensialer og utfordringer ved etablering av et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver i Norge. Mulighetsstudien viser at to områder på Hurumhalvøya gjenstår som aktuelle alternativer for tiltaket basert på kriterier for egnethet og miljø. Disse områdene er i lokaliseringsvurderingen navngitt som «Sætre sør» og «Tofte». Forsvarsbygg vurderer at Tofte er det eneste relevante og realistiske tomtealternativet for videre utredning.

Regjeringen har besluttet at planarbeidet for et nytt anlegg for militære eksplosiver skal gjennomføres som en statlig reguleringsplan. Forslagsstiller for planarbeidet er Forsvarsbygg. Chemring Nobel er tiltakshaver. Norconsult AS er plankonsulent og vil gjennomføre konsekvensutredningen. Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) er planmyndighet (jf. pbl. 6-4), og Forsvarsbygg har inngått en samarbeidsavtale med Asker kommune som sikrer kommunal bistand i planprosessen, med hensyn til plankapasitet og kompetanse.

Det går frem av varselet at formålet med planarbeidet er å legge til rette for etablering av et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver. Prosjektets samfunns mål er å styrke NATOs forsvarsevne i krigstid, og derigjennom bidra til troverdig og effektiv avskrekking i fredstid.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no

Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Pb 325

1502 Moss

Besøksadresse:

Moss: Vogts gate 17

Drammen: Dr. Hansteinsgate 9

Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00

www.statsforvalteren.no/os

Org.nr. 974 761 319



Planområdet er lokalisert ved Tofte i Asker kommune. Planavgrensningen omfatter et område som måler omtrent 15,3 km². Areal innenfor planavgrensningen er i hovedsak avsatt til LNFR i gjeldende kommuneplan. I tillegg omfatter området arealer avsatt til idrettsanlegg, andre typer anlegg (mottaksarealer til Lindum i Oredalen), LNFR spredt næringsbebyggelse (Rødbysætra), bebyggelse og anlegg, bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting, næringsbebyggelse, sentrumsformål, blågrønnstruktur, bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner, småbåthavn og farleder.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i arealplaner.

Statsforvalterens innspill

Etablering av nytt anlegg for produksjon av eksplosiver reiser vesentlige spørsmål knyttet til flere områder der vi har et sentralt ansvar, blant annet naturmangfold, friluftsliv, klima og energi, jordvern, forurensning, samfunnssikkerhet og beredskap. Vi er positive til at planprogrammet peker på de viktigste statlige og regionale føringene. Dette tydeliggjør at føringene må bli satt i fokus ved utarbeidelsen av planforslaget. Vi mener også Forsvarsbygg har beskrevet utredningsbehovet på en tydelig måte.

Vi har nedenfor trukket frem noen forhold som vi ser det som særlig viktig at planarbeidet vurderer og ivaretar.

Naturmangfold på land

Vi legger til grunn at planarbeidet kan få betydelige virkninger for terrestrisk naturmangfold, både gjennom direkte arealinngrep og indirekte effekter som fragmentering, barrieredannelse og økt samlet belastning på økosystemene. Det er derfor avgjørende at naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper legges til grunn som premissgivende for hele planprosessen, jf. naturmangfoldloven §§ 8–12.

Vi mener planprogrammet i hovedsak identifiserer relevante problemstillinger. Vi mener likevel at kravene til kunnskapsgrunnlag, metodikk og bruk av resultatene i den videre planleggingen må presiseres og skjerpes bedre. Regjeringen har vedtatt norsk handlingsplan for naturmangfold i Meld. St. 35 (2023-2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur. Stortingsmeldingen slår fast at naturarealene er en begrenset ressurs, og det er behov for å sette en tydelig retning for å redusere nedbygging av naturarealer fremover. Regjeringen løfter videre frem prinsipper for bærekraftig arealforvaltning på land, som skal bidra til en samfunnsmessig gunstig og effektiv arealbruk. Bærekraftig bruk forutsetter at naturen tas vare på, ikke bare i form av verdifulle naturtypeforekomster, men også i form av sammenhengende natur.

Planområdet inneholder flere naturverdier som det er særlig viktig å forsøke å bevare i det videre planarbeidet. De viktigste verdiene er knyttet til områdets rolle som del av et større sammenhengende skoglandskap med relativt lav grad av tekniske inngrep. Slike sammenhengende naturområder har stor betydning for økologiske prosesser, arters bevegelsesmuligheter og langsiktig opprettholdelse av biologisk mangfold. Flere av skogområdene har naturnært preg og stedvis eldre skogstruktur. Slike skoger kjennetegnes ofte av høy strukturell variasjon og stabile



miljøforhold, og kan fungere som leveområder for et bredt spekter av arter, inkludert arter med høye arealkrav og rødlistede arter.

Videre vurderes myr- og våtmarksområder i og i tilknytning til planområdet som særlig verdifulle. Myr er blant de mest sårbare naturtypene og har stor betydning både for biologisk mangfold, vannhusholdning og som karbonlager. Inngrep i myr medfører ofte varige endringer i økosystemfunksjonene, og vi mener slike arealer bør unngås i størst mulig grad. Vi minner samtidig om pågående endring av plan- og bygningsloven § 1-8 med forbud mot nedbygging av myr, og at Miljødirektoratets tilråding er at forbudet også skal gjelde allerede vedtatte reguleringsplaner. Om lovendringen blir vedtatt og hva den endelige ordlyden blir, vet vi ennå ikke. Vi mener likevel det er verdt å merke seg at det kan bli vedtatt en endring av plan- og bygningsloven som gjør at gjennomføringen for deler av planen kan bli vanskelig.

For å ha et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag er det svært viktig at det som del av planarbeidet skal gjennomføres nye og supplerende kartlegginger for alle områder som kan påvirkes av tiltak knyttet til etableringen av anlegget. Deler av planområdet er tidligere kartlagt i perioden 2003-2025, hovedsakelig sør for Rødbyveien og øst for Oredalen.

Innenfor planområdet er det registrert følgende naturtyper iht. Miljødirektoratets instruks:

- Hule eiker
- Rik edellauvskog
- Frisk lågurtedellauvskog
- Lågurteikeskog
- Gammel granskog med gamle trær
- Gammel granskog med liggende død ved
- Gammel furuskog med gamle trær
- Gammel furuskog med stående død ved
- Rikmyr
- Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti
- Åpen flomfastmark
- Kalkrik helofyttsump

Det er i tillegg registrert elvemusling i Sageneelva og Rødbyvannet, og i sjøen er det registrert ålegrassamfunn og bløtbunnsområder.

Flere av de registrerte naturtypelokalitetene er kategorisert med svært høy verdi, og det er derfor viktig å få frem planens virkning på naturmangfoldet. Det økologiske nettverket og sammenhengen mellom lokalitetene bør utredes og søkes bevart, og det bør utarbeides et arealregnskap for naturtyper, spesielt myr og gammel eller naturnær skog. Når det gjelder arter, er det høy sannsynlighet for å påvise rødlistede eller nær truede arter knyttet til gammel skog og død ved, særlig blant sopp, lav og insekter. Disse artsgruppene krever målrettet kartlegging og er ofte underrepresentert i tilgjengelige artsdata.

Planområdet har også funksjon som leve- og bevegelsesområde for vilt, herunder hjortevilt og skogsfugl. Økologiske funksjonsområder som trekkruter, beiteområder og sammenhengende oppholdsarealer er avgjørende for artenes livsgrunnlag. Tiltak som fører til økt fragmentering eller etablering av barrierer, for eksempel gjennom gjerder og infrastruktur, kan vesentlig redusere områdenes funksjon for vilt.



Samlet sett vurderer vi at de viktigste naturverdiene innenfor planområdet er knyttet til helheten i landskapet, herunder sammenhengende skogarealer, myr og økologiske funksjonsområder for vilt. Dette tilsier at det videre planarbeidet bør prioritere løsninger som unngår inngrep i disse områdene, i tråd med naturmangfoldlovens prinsipper om kunnskapsgrunnlag, føre-var og samlet belastning.

For å ivareta den landskapsøkologiske sammenhengen bør bebyggelse og infrastruktur konsentreres til allerede teknisk påvirkede arealer. Nye veier, tekniske installasjoner og bygninger bør lokaliseres og utformes slik at ytterligere fragmentering av sammenhengende naturområder begrenses. Overganger mellom utbygde områder og natur bør gis en gradvis utforming som reduserer kant- og forstyrrelseseffekter.

Vi vurderer at det er mulig å redusere negative konsekvenser for terrestrisk naturmangfold gjennom målrettede avbøtende tiltak, forutsatt at disse er tilpasset konkrete naturforekomster og gis bindende virkning i planen. Tiltakene må ses i sammenheng med tiltakshierarkiet der inngrep først skal unngås, deretter begrenses, og avbøtende og kompensierende tiltak kun vurderes der dette er nødvendig. For å sikre at de avbøtende tiltakene får reell effekt, bør de forankres juridisk gjennom hensynssoner og bindende planbestemmelser. Tiltak som legges til grunn i konsekvensvurderingene bør være tydelig kartfestet. Det bør også vurderes krav om miljøoppfølgingsprogram for anleggs- og driftsfase for å sikre at naturhensyn ivaretas i praksis.

Kort om hule eiker

Det er registrert en rekke lokaliteter med den utvalgte naturtypen hul eik innenfor planområdet. Utvalgte naturtyper er naturtyper som er gitt en særlig status gjennom forskrift. De er enten truet i Norge, er viktig for en eller flere prioriterte arter, er truet internasjonalt, eller har en vesentlig andel av sin naturlige utbredelse i Norge. Det skal tas særskilt hensyn til forekomster av utvalgte naturtyper. Før kommunen treffer en avgjørelse i saker som berører utvalgte naturtyper, skal konsekvensene av tiltaket eller virksomheten for naturtypenes utbredelse og tilstand klarlegges, jf. naturmangfoldloven § 53. En konsekvensanalyse må vurdere forekomsten(e) og også se disse i en større sammenheng, lokalt, regionalt og nasjonalt. Dersom det foreslås å gjøre inngrep i en utvalgt naturtype må det også vurderes avbøtende tiltak.

Hule eiker er gamle og store eiketrær som kan være hjem for opptil 1500 ulike arter. Den utvalgte naturtypen gjelder eiketrær som har en omkrets på 200 cm, samt eiketrær som er synlig hule og med en omkrets på minst 95 cm. Som en hovedregel bør man ikke tillate bebyggelse eller inngrep innenfor en buffersonen på minimum en og en halv kronediameter. Dette for å hindre skade på rotsonen. For å få et langt liv trenger eiketrærne stor plass til å kunne ekspandere i størrelse, både i krone, rotsystem og stamme. Videre må den ha plass til å dø sakte. I anleggsfasen kan eiketrærne bli påført vesentlig skade ved gravearbeider og ved kjøring med tunge anleggsmaskiner innenfor trekronens diameter/dryppsonen, og ved endringer i grunnvannsnivået. Reguleringsplanen må sikre at eikene beskyttes mot skade i anleggsperioden.

Kort om gammelskog

Det er registrert en rekke lokaliteter med gammel furuskog og gammel granskog innenfor planområdet. Gammelskog består av trær som ikke blir hogd, men som dør naturlig som en følge av sykdom, insektangrep, stormfelling eller av høy alder. Dette gir en skog med mye stående og liggende død ved i ulike stadium av nedbryting, som er livsnødvendig for en rekke arter. Ulike arter av insekt, sopp og lav er knyttet til ulike stadium av nedbryting av tre, fra gamle, levende tre med døde greiner, til stående døde tre av ulik alder, og tre som har gått over ende og er i ulike stadium av nedbryting.



Vannmiljø og naturmangfold knyttet til vann

Det er viktig at forslaget til planprogram fastsetter at vannmiljø og naturmangfold i vann skal være utredningstema. Planområdet omfatter og drenerer mot flere vannforekomster, både innsjø-, elve- og kystvannforekomster. De fleste av disse oppnår i dag ikke miljømålene etter vannforskriften og regional vannforvaltningsplan. Vi ber om at regional vannforvaltningsplan blir nevnt under overordnede føringer i planprogrammet.

Problemstillinger og utredningsbehov knyttet til vannmiljø er omtalt i planprogrammet. Vi viser til at ny aktivitet eller nye inngrep som kan føre til en varig forringelse av miljøtilstanden (for minst ett kvalitetselement eller for samlet tilstandsklasse) eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål, vil være i strid med vannforskriftens bestemmelser om miljømål. Vannforskriften er en rettslig skranke og forvaltningen er forpliktet til å ikke tillate tiltak/arealbruk som fører til forringelse av miljøtilstanden. Det skal i utgangspunktet legges vekt på at unntaksbestemmelsen § 12 ikke kommer til anvendelse. I forslaget til planprogram nevnes spesielt utfordringen med høye tilførsler av nitrogen til Oslofjorden og at ytterligere utslipp må vurderes i sammenheng med eksisterende belastning og regjeringens mål om å redusere tilførselen av nitrogen. Vi viser til at Miljødirektoratet er myndighet for utslipp av prosessvann.

Planarbeidet må legge avgjørende vekt på gode løsninger for håndtering av overvann, og det er viktig at overvann er omtalt som et plantema. Åpne og naturbaserte løsninger må vektlegges, og avbøtende tiltak må sikre at avrenning fra planområdet ikke vanskeliggjør oppnåelsen av miljømål etter vannforskriften. Det må avsettes tilstrekkelige arealer for en god overvannshåndtering.

For å begrense uheldig avrenning må det også sikres tilstrekkelige buffersoner mellom tiltak og vassdrag. Det er viktig å ivareta eksisterende kantvegetasjon, og dersom det er mulig, også legge til rette for styrking og reetablering av kantvegetasjon der denne eventuelt er mangelfull i dag. Vi viser til *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden* som presiserer viktigheten av gode, flersjiktete kantsoner. Kantvegetasjon har stor betydning for å redusere avrenning av partikler og annen forurensning, redusere fare for elveerosjon og ivareta habitatkvalitet for vannlevende organismer og naturmangfold langs vassdrag. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jfr. vannressursloven § 11. Statsforvalteren er myndighet, og eventuell fjerning av vegetasjon som kan redusere kantsonens økologiske funksjon, kan ikke gjennomføres uten at vi har gitt dispensasjon fra bestemmelsen. Vi ber om at vassdragsnære arealer, inkludert kantvegetasjon, avsettes til grøntstruktur på plankartet.

Planarbeidet må legge stor vekt på å unngå inngrep i vassdrag og sjø. Forslaget til planprogram omtaler verdifullt marint naturmangfold, blant annet ålegras og bløtbunnsområder. Vi viser til at Oslofjordplanen gir klare føringer om at det ikke skal gjøres inngrep i slike områder. Videre er det arter av regional og nasjonal verdi tilknyttet vassdrag, blant annet ål og elvemusling, samt en sjøørretbekk. Ut fra dette er det viktig at naturmangfold i vann er fastsatt om et utredningstema. Dersom ikke NVE konsesjonsbehandler, må eventuelle vassdragsinngrep behandles etter forskrift om fysiske inngrep i vassdrag, hjemlet i lov om laksefisk og innlandsfisk. Vi ber om at denne forskriften tas inn under rammer og føringer i planprogrammet.

Ut fra forslaget til planprogram vil tiltaket kreve betydelige vannmengder til prosessvann, kjølevann og brannvann. Innsjøer oppstrøms er nevnt som mulige vannkilder, og det er viktig at vannforsyning er omtalt som et plantema. Det skal i den forbindelse vurderes hvordan dette kan påvirke vannstand og hydrologiske forhold i berørte ferskvannforekomster, samt konsekvenser for økosystemer og



arter. Vi ber om at verdifullt naturmangfold blir tillagt avgjørende vekt ved valg av løsning. NVE er myndighet etter vannressursloven for uttak av vann.

I forslaget til planprogram nevnes også kjølevann. Vi vil i utgangspunktet anbefale at det ikke planlegges for kjølesystemer som fører til økt vannuttak eller varmeutslipp til vassdrag og sjø.

Avløp

I forslaget til planprogram er avløp nevnt som et aktuelt plantema. Her står det at området er definert som «spredt avløp» med lite eksisterende VA, og at de nærmeste fullverdige VA-systemene ligger ved Tofte og Holmsbu/Stranda. Vi viser til at reguleringsplanen vil føre til endring på avløpssituasjonen med hensyn til mengde og sammensetning av avløpsvann. Det må derfor redegjøres for kapasitet på renseanlegg, pumpestasjoner og ledningsnett.

I den forbindelse må det også vurderes hvorvidt planlagt utslipp av avløpsvann fra planforslaget, vil være mulig uten å forringe resipientenes miljøtilstand, eller vanskeliggjøre oppnåelsen av miljømålene.

Det er en grunnleggende forutsetning for helse, miljø og sikkerhet å ha en velfungerende infrastruktur for vann og avløp. Nye utbygginger må ikke skje i områder uten tilstrekkelig avløpskapasitet, eller på bekostning av tiltak satt i verk for å sikre at kommunen driver i tråd med krav for avløp gitt i eller i medhold av lov. Forurensningsregelverket og plan- og bygningsloven § 27-2 setter skrankene for dette. Det vil være i strid med forurensningsloven § 7 dersom avløpsvannet fra den nye bebyggelsen tilknyttes et avløpsanlegg som ikke overholder krav i tillatelse eller forurensningsregelverket.

Vi ber derfor om at det redegjøres for følgende i planforslaget:

- Hvilket avløpsrenseanlegg skal motta avløpsvannet fra planlagt utbygging?
- Hvilken tettbebyggelse (jf. definisjonen i forurensningsforskriften §11-3 bokstav k) er utslippet del av?
- Hva er utslippets størrelse i pe BOF₅?
- Hva er tilstanden og kapasiteten på avløpsanlegget (avløpsnett og renseanlegg) som avløpsvannet skal føres til?
- Overholdes gjeldende utslippstillatelse for avløpsanlegget og øvrige krav som følger av forurensningsregelverket i dag?
- Hvilken betydning vil økt påslipp ha for driften og kapasiteten til avløpsanlegget?
- Vil økt påslipp til avløpsanlegg medføre økt fare for forurensning av resipient?

Vi anbefaler at de ovennevnte forholdene vurderes i en overordnet vann- og avløpsplan (VA) som følger planforslaget på høring. Vi presiserer at hensikten med en VA-plan skal være å sikre at avløpsvann som oppstår i forbindelse med planforslaget blir miljømessig forsvarlig håndtert og ikke skaper fare for forurensning eller forringelse av vassdrag.

Anleggsarbeid

Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse. Medfører anleggsdriften en forurensning som må karakteriseres som ikke normal i forhold til art og omfang, kreves en tillatelse etter forurensningsloven § 11.



Det må utarbeides en miljørisikovurdering knyttet til anleggsarbeidene. Denne vil danne grunnlaget for Statsforvalterens vurdering av om det er behov for tillatelse. I miljørisikovurderingen må forurensningene vurderes i størrelse og type, og ses i sammenheng med resipientens sårbarhet og naturverdier i og ved tiltaksområdet. Miljørisikovurderingen skal også ta hensyn til om det finnes annen forurensning og andre påvirkninger som er med på å øke den samlede belastningen på vannforekomstene og naturmangfoldet. På bakgrunn av miljørisikovurderingen må det utarbeides en handlingsplan som beskriver hvilke tiltak som skal iverksettes for å redusere forurensning til vannmiljøet, samt tiltak for å begrense negative effekter på naturmangfold.

I den forbindelse vil vi også spesielt vise til at avrenning av nitrogenforbindelser knyttet til eventuell sprengning og håndtering av sprengstein er en kjent problemstilling ved anleggsvirksomhet. En forutsetning for at Statsforvalteren kan gi tillatelse etter forurensningsloven er at avrenning av nitrogenforbindelser og annen forurensning fra planområdet ikke medfører forringelse av tilstanden eller vanskeliggjør oppnåelse av miljømålene i berørte vannforekomster. Denne type vurderinger må gjennomføres tidlig i prosjekteringen av tiltaket, og tas med videre i planleggingen av anleggsarbeidene, og må legges til grunn for hvilke avbøtende tiltak som må gjennomføres for å sikre ivaretagelse av vannforekomstene og at tiltaket ikke er i strid med vannforskriften.

Som nevnt er Statsforvalteren i utgangspunktet forurensningsmyndighet for utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet, og dersom det skulle bli aktuelt å etablere egne renseløsninger for tunneldrivevann med videre utslipp til resipient(er), så vil trolig Statsforvalteren måtte behandle en slik søknad etter forurensningsloven. Vi minner likevel om at dersom det legges opp til å slippe tunneldrivevannet på eksisterende rensanlegg med utslipp til Oslofjorden som allerede er regulert i tillatelse fra Miljødirektoratet (2011.0166.T, sist revidert 29.11.24), så må dette avklares med Miljødirektoratet.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Plan- og bygningsloven § 4-3 stiller krav til utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) ved utarbeidelse av planer for utbygging. Formålet med ROS-analysen er å vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbygging, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. ROS-analysen skal bestandig basere seg på oppdatert kunnskap. Ved identifiserte risiko- og sårbarhetsforhold skal det gjøres tiltak i planen. Dette kan gjennomføres ved planleggingsvirkemidler som arealdisponering, hensynssoner og planbestemmelser. Reell fare skal avklares på siste plannivå, og ikke utsettes til byggesak.

Kravet til ROS-analyse er uavhengig av krav til konsekvensutredning (KU) i plan- og bygningsloven § 4-2. Funn fra ROS-analysen skal innarbeides i KU under temaene *ulykke og beredskap*, samt *virksomheter som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred*. Det er viktig å se sammenhengen mellom ROS-analysen og konsekvensutredningen.

Produksjonsanlegget for eksplosiver vil kategoriseres som en storulykkevirksomhet, og etableringen skal samtykkes av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Det beskrives videre at det skal fastsettes hensynssoner og bestemmelser for nytt produksjonsanlegg. Vi vil i den sammenheng påpeke at anlegg for og produksjon av eksplosiver, både over og under storulykkemengde med tilhørende hensynssoner, ikke bør gjøres allment tilgjengelig i kommuneplanens arealdel eller andre plankart. Hensynet bør løses uten at det blir offentlige hensynssoner for anlegget. Dette er anbefaling fra DSB.

Som kunnskapsgrunnlag oppfordrer vi til å bruke følgende:



DSB sine veiledere:

- [Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging \(2017\)](#)
- [Havnivåstigning og høye vannstander \(2024\)](#)
- [Klimahjelperen \(2015\)](#)
- [Sikkerheten rundt storulykkevirksomheter \(2016\)](#)
- [Kunnskapsbanken kart](#)

Andre nyttige veiledere:

- [Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling. Rundskriv H-5/18 \(KMD, 2018\)](#)
- [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 \(KDD, 2023\)](#)
- [Byggteknisk forskrift med veiledning](#)
- NVE sine hjemmesider, spesielt om [naturfare](#) og [arealplanlegging](#), samt [NVE Atlas](#).

Perimetersikring

Det kommer frem av oversendelsen at fabrikkområdet skal sikres i henhold til krav forankret i Forskrift om sivil håndtering av eksplosjonsfarlige stoffer og Lov om nasjonal sikkerhet. Dette innebærer at områdesikring må etableres med en betydelig avstand til produksjonsanlegg og lagerfasiliteter, inkludert et belte som er ryddet for vegetasjon, dobbel inngjerding og systemer for overvåkning.

Vi har forståelse for behovet for sikring, men ber om at nødvendig omfang ses opp mot natur- og friluftsverdiene i området. Ved valg av lokasjon for anlegg og infrastruktur, er det viktig at perimetersikringen inngår i vurderingen av hvilke områder som er egnet, sett i forhold til potensiell nedbygging av verdifull natur, økologiske funksjonsområder og barrierevirkninger.

Storulykkevirksomhet

Det kommer frem av oversendelsen at det ønskes å se på muligheten for å ta i bruk det eksisterende kaianlegget på Tofte til å skipe ut produksjonsvarer. Asker kommune har hatt dialog med DSB over flere år om utviklingen av industriområdet ved kaianlegget i områdereguleringen for Tofte sentrum nord/Tofte industriområde, der det også er tilrettelagt for storulykkevirksomhet. Konsekvensen av en uønsket hendelse i dette området vil kunne være store da området ligger tett på bebyggelse, med blant annet boliger, skole og idrettsanlegg. Denne risikoen må man være bevisst på i planprosessen dersom det skal tilrettelegges for transport fra produksjonsområdet til kai gjennom dette området. Mulige konsekvenser og spredningsfare må belyses i ROS-analysen som utarbeides, og må eventuelt følges opp med nødvendige tiltak i planen. Det er DSB som må vurdere og ta den endelige avgjørelsen om tiltaket har en akseptabel risiko.

Klimagassutslipp og energi

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 og Statlige planretningslinjer for klima og energi fremhever viktigheten av å ivareta karbonrike arealer. Karbonrike arealer er arealer med stor evne til lagring av karbon gjennom fotosyntese, som skog, jordbruksareal med organisk grunnforhold, torvmark, myr, tidevannssump og andre typer våtmark. Endring og nedbygging av karbonrike arealer vil ofte gi store klimagassutslipp, og vil samtidig redusere muligheten for fremtidig opptak av CO₂. De største utslippene kommer fra nedbygging av myr og skog med høy bonitet, men nedbygging av andre karbonrike arealer vil også kunne gi betydelige utslipp. Karbonrike arealer har i tillegg en vesentlig rolle i klimatilpasningsarbeidet som flomdempere, erosjonssikring og for rensing av vann, og er svært viktige for naturmangfold og friluftsliv.



Innenfor planavgrensningen er det et stort omfang av karbonrike arealer i form av myrområder og skog med høy bonitet. En del av disse sammenfaller med eller ligger i nær tilknytning til kartlagte naturverdier. *Statlige planretningslinjer for klima og energi* er svært tydelige på at nedbygging av karbonrike arealer skal unngås så langt som mulig. Ifølge retningslinjene skal UFF-rammeverket legges til grunn når et tiltak kan ha negativ klimaeffekt, jf. punkt 4.3 bokstav c, og alternative arealer skal vurderes og konsekvenser skal belyses, jf. punkt 4.3 bokstav e.

Vi forventer at en statlig plan følger opp retningslinjene, og at klimagassutslipp fra endret arealbruk for de ulike alternative plasseringene er en del av konsekvensutredningen. Dette må inkludere all arealbruksendring, også for infrastrukturtiltak og perimetersikring. Samlet beregnet klimagassutslipp fra arealbruksendringer, bygge- og anleggsfase og driftsfase må legges til grunn som del av vurderingen og endelig valg av plassering av anlegg og infrastruktur innenfor planavgrensningen.

For slike store utbyggingsområder bør det vurderes om det kan tilrettelegges for fornybar energiproduksjon i tilknytning til strukturene som planlegges oppført, jf. statlige planretningslinjer for klima og energi punkt 4.3 bokstav h. Utbyggingen av et nytt industriområde vil kreve tilgang til betydelige mengder energi og utbygging av ny infrastruktur. Det er viktig at valg av energikilder og løsninger vurderes opp mot mål om å redusere klimagassutslipp.

Støy og luftkvalitet

Det er viktig å sikre at befolkningen ikke blir utsatt for forurensning, dårlig luftkvalitet og støy. Planleggingen bør sikre at ny utbygging ikke fører til at eksisterende bebyggelse blir utsatt for støy og forurensning, jf. *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027*.

Støyhensyn for eksisterende støyømfintlig bebyggelse må ivaretas i tråd med Klima- og miljødepartementets retningslinje for støy i arealplanlegging T-1442/2021. Det må utarbeides støy- og støvanalyser som dokumenterer at støy- og støvgrensene kan overholdes i henhold til regelverkene, og om det eventuelt er nødvendig med avbøtende tiltak. Tiltakene må i så fall sikres i plankart og bestemmelsene til reguleringsplanen.

Anleggsperioden kan medføre ulemper for omgivelsene i form av støy- og støvutslipp, samt ulemper fra transport med tunge kjøretøyer. Transport til og fra anlegget kan også føre til ulemper for andre trafikanter, særlig med tanke på gående og syklende langs adkomstveien. Dette bør vurderes nærmere, spesielt med tanke på trafiksikkerhet for barn og myke trafikanter i området. Vi viser i denne forbindelse til Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser punkt 5 bokstav a.

Når det gjelder utredning av samlet belastning av støy, peker vi spesielt på støy fra havneaktiviteter, slik at man håndterer dette samlet med belastning fra annen industri som bruker/vil bruke havnen.

Grunnforurensning og massehåndtering

Det er registrert grunnforurensning innenfor planområdet, og vi legger til grunn at forurenset grunn kartlegges og håndteres i henhold til forureningsforskriften kapittel 2.

Miljødirektoratet anbefaler generelt at det ikke bygges næringsbygg (f.eks. kontorer, industri, lager) på nedlagte deponier hvor det er gassdannelse eller i randsonen til disse deponiene.

Helsedirektoratet støtter denne anbefalingen. Dersom det likevel planlegges å bygge på eller i randsonen av deponiområder i Oredalen, må det kunne dokumenteres at dette er helse- og



miljømessig forsvarlig. Vi viser i den sammenheng til Miljødirektoratets [veiledningsmaterie](#)ll for etablering av bygg på eller ved nedlagte deponier.

Ifølge planprogrammet skal det utarbeides en massehåndteringsplan, og vi legger til grunn at det skal avsettes nødvendig areal for mellomagring og sortering av masser innenfor planområdet. Bestemmelsene må inneholde rekkefølgekrav for avslutning og opprydning av mellomlageret. Før etableringen må det utarbeides en miljørisikovurdering som tar for seg alle hendelser/forhold som kan gi støy- og støvulemper eller forurensning til vann, grunn og grunnvann. Denne vil kunne danne grunnlag for behovet for en tillatelse etter forurensningsloven. Håndtering (inkludert mellomagring) og bearbeiding av masser (næringsavfall) kan kreve tillatelse etter forurensningsloven dersom det medfører fare for forurensning eller virker skjemmende.

Matsikkerhet og landbruksinteresser

Nasjonal jordvernstrategi angir at nasjonal omdisponering av dyrka mark skal begrenses til under 2000 dekar per år innen 2030. Dette er et ambisiøst mål som forutsetter at det utvises en svært restriktiv praksis for omdisponering av dyrka jord i arealplanleggingen. Omdisponering av dyrka mark bør bare vurderes i tilfeller hvor samfunnsnyttene er svært stor, og hvor det ikke foreligger realistiske alternativer til omdisponering. Det er et viktig prinsipp at det skal vurderes alternativer når et planforslag legger opp til omdisponering av verdifulle jordressurser. Vi forventer at ressurspyramiden legges til grunn i vurderingen, og at alternativer som ikke berører dyrka mark gis prioritet dersom det foreligger realistisk gjennomførbare alternativer.

Planavgrensningen omfatter arealer med både dyrka og dyrkbar jord, og i planprogrammet står det at eventuelle inngrep i slike arealer skal vurderes opp mot nasjonale mål om å begrense nedbygging, jf. nasjonal jordvernstrategi (2023). Landbruk er ikke listet opp som eget utredningstema for konsekvensutredningen i planprogrammet, men jordbruk (dyrka mark, dyrkbar mark og innmarksbeite) og utmark (blant annet utmarksbeite) inngår i utredningstemaet naturressurser. Dersom det er umulig å unngå omdisponering av dyrka mark, må det utarbeides en matjordplan for å sikre ivaretagelse av jordressursene. Vi anbefaler [Veileder til matjordplan](#) og [Jordmasser – fra problem til ressurs](#). En nasjonal veileder for matjordplan er for tiden under utarbeidelse.

Videre minner vi om at matsikkerhet også er viktig i beredskapssammenheng. Vi viser til [Meld. St. 9 \(2024-2025\)](#) Totalberedskapsmeldingen og [Meld. St. 11 \(2023-2024\)](#) Strategi for åuka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmulighetene i jordbruket.

Friluftsliv og landskap

Det meste av planområdet er registrert som viktig eller svært viktig friluftslivsområde med ganske stor brukerfrekvens blant lokale innbyggere i kommunen. Vi ber om at det legges vekt på friluftslivshensyn, med ivaretagelse av eventuelle stier, løyper og større sammenhengende forbindelser i området. Det er viktig at bruken av området kartlegges, og at det tilrettelegges godt for medvirkning for brukergrupper, lag og foreninger. I planarbeidet må det være et mål å opprettholde mest mulig tilgjengelighet til friluftsområdene, og minimere barrierevirkninger ved plassering av anlegg og infrastruktur.

Det er viktig at landskap oppgis som utredningstema i planprogrammet, og at anleggets nær- og fjernvirkninger skal synliggjøres gjennom visualiseringer fra ulike synsvinkler. Landskap omfatter alle naturgitte og menneskeskaptede egenskaper ved et område, det vil si naturverdiene, naturressursene, kulturmiljøet, friluftslivet og de fysiske omgivelsene en kan se og oppleve på et sted. I tillegg rommer begrepet måten vi oppfatter et område på og verdiene vi gir det. [Europarådets landskapskonvensjon](#) forplikter oss til å legge vekt på og ta hensyn til landskapet i all planlegging.



Landskapet er relativt kupert, og i planprogrammet kommer det fram at høyder varierer mellom 75 og 290 meter over havet. Etablering av produksjonsanlegget vil medføre store inngrep i terrenget og vesentlig endre landskapet. Anlegget må så langt det er mulig tilpasses formen på landskapet, vegetasjonen, naturmangfoldet, kulturmiljø, m.m. En samlet utbygging vil ofte føre til mindre nedbygging av natur og gi bedre landskapstilpasning enn en utbygging der bygg og funksjoner ligger spredt. Vi legger til grunn at landskapstilpasning vil være en del av vurderingsgrunnlaget for valg mellom alternative plasseringer av anlegget. Det bør i den forbindelse utarbeides illustrasjoner over tenkt utbygging sett fra ulike retninger og som viser maksimal utnyttelse innenfor rammene av planen.

Barn og unge – medvirkning

Det fremgår av plan- og bygningslovens formålsbestemmelse § 1-1 at hensynet til barn og unges oppvekstvilkår skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Barn og unge er avhengige av at andre ivaretar deres interesser i plan- og byggesaker, og det er derfor særlig viktig at det gjennomføres tilstrekkelig med medvirkningsaktiviteter der de informeres og involveres. Det planlagte anlegget får stor medieoppmerksomhet og er av en type som kan skape flere spørsmål og bekymringer hos barn og unge enn mange andre utbyggingsprosjekter. Dette bør hensyntas i planprosessen, og det er positivt at det legges opp til samarbeid med Asker kommune om medvirkningsaktiviteter for barn og unge.

Følgende statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025)
- Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)

Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#). Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp. I forkant av offentlig ettersyn anbefaler vi også at Forsvarsbygg vurderer å legge til rette for ytterligere medvirkning og informasjon om planarbeidet for lokale og regionale myndigheter.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
avdelingsdirektør
klima- og miljøvern avdelingen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Medsaksbehandlere:

Ingerid Marie Lorentzen Norum (klima og plan), 32266864
Øystein Røsok (naturforvaltning), 22003640
Anine Jensen (samfunnssikkerhet- og beredskap), 69247510
Martina Vestgård (industri, forurensning og avfall), 69247517
Lise Økland (vannmiljø og forurensning), 32266804



Kopi til:

Asker kommune	Katrineåsveien 20	3440	RØYKEN
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 sentrum	5804	BERGEN
Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER

NORCONSULT NORGE AS

Postboks 626

1303 SANDVIKA

Deres ref: 2025/6284

Vår ref: 2026/113276

Dato: 12.06.2026

Innspill til varsel om planoppstart: Detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver

Vi viser til forslag til planprogram for statlig reguleringsplan for et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver i Asker kommune, plan ID 3203-202606.

Planområdet ligger i umiddelbar nærhet til Striglevannet, som er drikkevannskilde for Tofte, og berører arealer innenfor nedbørsfeltet til vannet. Kommuneplanens arealdel fastsetter området som hensynssone H110 – sikringssone for drikkevann med tilhørende bestemmelser.

Vår rolle

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for planter, helse og velferd hos fisk og dyr, mat og drikkevann. Som høringsinstans skal vi bidra til å ivareta nasjonale og regionale interesser innenfor våre forvaltningsområder. I denne saken uttaler vi oss om drikkevann.

Vi skal bidra til at planen sikrer nok og trygt drikkevann, samt beskytter råvannskilder og nedbørsfelt.

Oppsummering

Planprogrammet ivaretar ikke hensynet til Striglevannet som drikkevannskilde godt nok. Planområdet ligger i en hensynssone med strenge restriksjoner. Det er ikke dokumentert hvordan tiltaket kan gjennomføres innenfor disse rammene. Det er heller ikke dokumentert hvordan produksjonsanlegget skal sikres tilstrekkelig drikkevann.

Tiltakshaver må avklare forholdet til nedbørsfeltet, regelverket og drikkevannet før planarbeidet går videre.

Aktuelt regelverk og kommunale bestemmelser for beskyttelse av drikkevannskilden

Striglevann

Beskyttelse av drikkevann er regulert gjennom flere regelverk som må ses i sammenheng.

Det er forbudt å forurense drikkevann med hjemmel i **drikkevannsforskriften § 4**.

Bestemmelsen er omfattende og gjelder for alle. Forbudet gjelder ikke bare direkte forurensning, men også handlinger og aktiviteter som kan øke sannsynligheten for forurensning i drikkevannet. Dette inkluderer også samlet og gradvis påvirkning over tid.

Vannverkseier skal sikre at drikkevannet beskyttes mot forurensning (§ 12). Forbudet mot forurensning skal også ivaretas gjennom kommunale planbestemmelser (§ 26). Hvis det er fastsatt beskyttelsestiltak etter drikkevannsforskriften § 12 eller rådighetsbegrensninger etter § 26, gjelder forbudet mot forurensning ved brudd på disse bestemmelsene.

Plan- og bygningsloven krever at planlegging ivaretar helse og samfunnssikkerhet, med hjemmel i **§ 3-1 bokstav h**. Videre skal planleggingen legge til rette for helhetlig forvaltning av vannets kretsløp, med nødvendig infrastruktur, med hjemmel i **§ 3-1 bokstav i**.

Loven krever også at risiko vurderes gjennom en **risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)**, med hjemmel i **§ 4-3**.

For Striglevannet gjelder hensynssone **H110 – sikringssone for drikkevann**, fastsatt med hjemmel i plan- og bygningsloven **§ 11-8 bokstav a og § 11-11 nr. 6**.

Bestemmelsene for denne sonen er klare:

- Innenfor sikringssonen er det ikke tillatt å gjøre tiltak etter plan- og bygningsloven § 1-6 første ledd, med unntak av tiltak på eksisterende bebyggelse.
- Tiltak som kan redusere kvaliteten på drikkevannskilden er ikke tillatt.
- Tillatelse forutsetter en positiv uttalelse fra vannverkseier, og Mattilsynet skal orienteres.

I tillegg forbyr bestemmelsene all ferdsel og aktivitet som kan føre til forurensning av drikkevannet. Dette omfatter blant annet ferdsel på og i vannet, fising, opphold nær vannkanten, avfallshåndtering og utslipp av væsker og stoffer fra maskiner og kjøretøy.

Vår vurdering

Striglevannet er hovedkilden til Tofte vannverk (som er en del av Tofte og Filtvet vannverk SA). Vannverket forsyner rundt 650 boliger og omtrent 1500 innbyggere.

Vannkilden har et lite nedbørsfelt og er sårbar. Lav vannstand i tørre perioder forsterker denne sårbarheten.

Dersom vannkilden blir forurenset, mister store deler av Tofte vannforsyningen. Filtvet vannverk fungerer som reserve, men kan ikke levere nok vann over tid. Det finnes ikke andre aktuelle vannkilder i området.

Dette gir lav leveringssikkerhet og store konsekvenser ved avvik.

Bestemmelsene viser at kommunen legger til grunn en **svært streng beskyttelse av vannkilden**. Dette innebærer at aktiviteter i utgangspunktet er forbudt dersom de kan medføre risiko.

Planprogrammet viser at utbygger skal utrede vannmiljø, noe som er positivt.

Samtidig gir planprogrammet ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om tiltaket oppfyller kravene i drikkevannsforskriften og de bindende bestemmelsene for hensynssone H110.

Planprogrammet legger imidlertid opp til videre planlegging uten at det er dokumentert at tiltaket kan gjennomføres i samsvar med gjeldende krav til beskyttelse av drikkevann.

Utbyggeren planlegger et omfattende industrianlegg innenfor hensynssonen til drikkevannskilden til Tofte vannverk. Ifølge hensynssonebestemmelsene tillates ikke tiltak etter plan- og bygningsloven § 1-6 første ledd. Dette betyr at et nytt produksjonsanlegg innenfor hensynssonen bryter med bestemmelsene, og kan da også være i strid med drikkevannsforskriften § 4.

Bestemmelsene slår fast at tiltak som kan redusere kvaliteten på drikkevannskilden, ikke er tillatt. Tiltakshaver må derfor avklare tidlig om tiltaket kan gjennomføres. Tiltak innenfor hensynssonen krever en positiv uttalelse fra vannverkseieren, og vi oppfordrer til å ta kontakt med vannverkseieren tidlig i prosessen.

Planprogrammet viser heller ikke hvordan utbygger skal etterleve forbudet mot forurensing i drikkevannsforskriften § 4. Dette gjelder både risiko for utslipp, påvirkning gjennom avrenning og overvann, og konsekvenser ved uønskede hendelser.

Det er heller ikke avklart hvordan produksjonsanlegget skal sikres tilstrekkelig drikkevannsforsyning. Uten en slik avklaring kan vi ikke vurdere samlet belastning på vannressursene eller risiko for eksisterende drikkevannskilder.

Samlet mener vi at dette planprogrammet åpner for videre planlegging uten at:

- utbygger dokumenterer at tiltaket kan gjennomføres innenfor hensynssone H110
- utbygger viser hvordan de unngår økt risiko for forurensning
- utbygger avklarer vannforsyning til anlegget

Vår vurdering er at det på planprogramnivå ikke er avklart om tiltaket kan gjennomføres innenfor gjeldende plan- og regelverk.

Med hilsen

Mattilsynet, tilsynet

Bjørg Voje Heieren
seniorinspektør

Jorunn Aasgaard Grini
avdelingsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk / This document has been electronically approved

Kopi til:

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

ASKER KOMMUNE

TOFTE OG FILTVET VANNVERK SA

MATTILSYNETS SEKSJON KJEMISK MATTRYGGHET

Fra: Cecilie Kildahl <[sladdet e-post]>
Sendt: fredag 12. juni 2026 15:10
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum - høringsinnspill fra Moss kommune
Vedlegg: Produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum - høringsinnspill fra Moss kommune.pdf; Planprogram for et nytt anlegg for militære eksplosiver på Hurum i Asker kommune - saksframlegg.pdf

[You don't often get email from [sladdet e-post]. Learn why this is important at <https://aka.ms/LearnAboutSenderIdentification>]

Se vedlegg

Norconsult reguleringsplan Hurum

Deres ref.:

Vår ref.: 26/4086-2- CKIL

Dato: 12.06.2026

Produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum - høringsinnspill fra Moss kommune

Det vises til forslag til planprogram datert 27.04.2026. Planprogrammet gir en god oversikt over tiltaket, planprosess og aktuelle utredningstemaer. Tiltaket har en tydelig samfunnsnytte knyttet til nasjonal beredskap, forsvarsevne og internasjonale forpliktelser. Samtidig innebærer etableringen betydelige inngrep i natur og miljø, med tap av naturverdier, økt belastning på vannmiljø og endret arealbruk. Kommunen vurderer at saken har regional betydning, særlig knyttet til mulige konsekvenser for Oslofjorden.

Moss kommune vil understreke behovet for at konsekvensutredningen gir et grundig og helhetlig beslutningsgrunnlag, hvor miljøkonsekvenser for Oslofjorden tillegges betydelig vekt.

Oslofjorden og samlet belastning

Oslofjorden er i en kritisk økologisk tilstand, og det pågår et omfattende arbeid for å redusere tilførselen av næringsstoffer, særlig nitrogen.

Det er derfor avgjørende at konsekvensutredningen vurderer tiltakets bidrag til samlet belastning på fjorden. Konsekvenser for måloppnåelse etter vannforskriften må synliggjøres. Hvordan vil dette anlegget bidra til utvikling av Oslofjordens miljøtilstand.

Det bør legges til grunn et føre-var-prinsipp i vurdering av utslipp til Oslofjorden.

Utslipp og rensing

Moss kommune vil fremheve behovet for at utslippsmengder av nitrogen og andre relevante stoffer beregnes og synliggjøres. Det må stilles krav om rensing basert på beste tilgjengelige teknologi. Det bør legges til grunn at renskrav for andre utslippskilder til Oslofjorden vurderes opp mot nivået som stilles til kommunale rensanlegg.

Kommuner rundt Oslofjorden gjennomfører betydelige investeringer i nitrogenrensing for å oppfylle nasjonale miljøkrav. Det er derfor viktig at nye industrielle utslipp ikke motvirker effekten av disse tiltakene.

I tråd med politisk vedtak i Moss kommune må krav om beste tilgjengelige teknologi suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og kontinuerlig forbedring av renseløsninger gjennom hele anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge krav til øvrige utslippskilder, bør gå foran i utviklingen av bedre renseteknologi og sikre at utslippene reduseres i takt med teknologisk utvikling. Dette vil bidra til å styrke troverdigheten i at

hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektet like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.

Samlet vurdering og kunnskapsgrunnlag

Konsekvensutredningen bør:

- inneholde grundige analyser av både anleggs- og driftsfase (ivaretatt i planprogram)
- inkludere spredningsmodellering av utslipp til sjø (ivaretatt i planprogram)
- vurdere sumvirkninger i sammenheng med eksisterende og planlagte tiltak (ivaretatt i planprogram)
- konkretisere avbøtende tiltak og videre sikre disse gjennom planbestemmelser (anbefaler at dette styrkes i planprogrammet)

Det er avgjørende at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å sikre en helhetlig avveining mellom nasjonale interesser og miljøhensyn. Det bør vurderes hvordan miljøhensyn skal vektet opp mot nasjonale sikkerhetsinteresser.

Det bør legges til grunn et føre-var-prinsipp, der krav til rensing og utslippsnivå er tilstrekkelig strenge til å sikre at miljøtilstanden i Oslofjorden forbedres, eller som et minimum ikke forringes. Særlig må nitrogenutslipp og effekter på marine naturtyper (som ålegras og bløtbunn) vurderes, basert på spredningsmodellering og en helhetlig vurdering av samlet belastning.

Dette er nødvendig for å sikre at miljømål etter vannforskriften kan nås.

Videre mener Moss kommune at valg av lokalisering må vurderes i lys av naturverdier og Oslofjordens sårbare tilstand. Kommunen stiller spørsmål ved om Hurumlandet er en egnet lokasjon for denne typen virksomhet, og mener det bør vurderes alternativer som i større grad baserer seg på grå arealer og/eller en mer robust resipient. En slik vurdering bør inngå som en del av det samlede beslutningsgrunnlaget.

Avslutning

Moss kommune mener det er viktig at berørte kommuner gis mulighet til reell medvirkning i saken. Kommunen ber derfor om å bli holdt orientert i det videre planarbeidet, og om at reguleringsplanen sendes på høring.

Moss kommune er særlig berørt av forhold knyttet til påvirkning på Oslofjorden, som er en felles resipient for flere kommuner. Naturinngrep og konsekvenser for friluftsliv på land vurderes i hovedsak som lokale forhold i Asker kommune.

Det legges til grunn at aktører som etablerer ny industri skal planlegge og gjennomføre sine tiltak på en måte som ivaretar høye miljøstandarder og begrenser negative påvirkninger på natur og miljø. Dette er særlig viktig i områder hvor miljøtilstanden allerede er presset.

Etter vår vurdering er det særlig viktig at miljøkonsekvenser utredes grundig og tillegges reell vekt i beslutningsgrunnlaget. Hensynet til natur, klima og miljø bør ikke undervurderes eller nedprioriteres som følge av tiltakets formål, men inngå som en integrert del av den samlede avveiningen.

Erfaring fra tilsvarende saker viser at tiltak av denne typen ofte skaper stort lokalt og regionalt engasjement, særlig knyttet til belastningen på Oslofjorden, tap av friluftsområder og nedbygging av natur. Selv om tiltaket har en tydelig samfunnsnytte, vil det innebære avveininger mellom nasjonale behov for beredskap og hensynet til miljø- og naturverdier. Dette understreker behovet

for at miljøkonsekvensene utredes grundig, og at samlet belastning og langsiktige effekter tillegges betydelig vekt i beslutningsgrunnlaget.

Moss kommune vil i denne sammenheng understreke at det er avgjørende at det stilles krav til både høye ambisjoner for rensing og en forpliktende utvikling av renseteknologi over tid, samtidig som alternative lokaliseringer vurderes der dette kan gi lavere samlet miljøbelastning. Dette er etter kommunens vurdering nødvendige forutsetninger for å sikre at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand ivaretas på lik linje med tiltakets nasjonale formål.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av
Cecilie Kildahl
Avdelingsleder
Natur, klima og bymiljø

Dokumenter vedlagt saken

Tittel

Planprogram for et nytt anlegg for militære eksplosiver på Hurum i Asker kommune - saksframlegg

Dok.nummer

1542315

Dato

12.06.2026



Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
025/26	Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø	01.06.2026
053/26	Formannskapet	11.06.2026

Planprogram for et nytt anlegg for militære eksplosiver på Hurum i Asker kommune - høringsuttalelse

Formannskapet- 053/26:

1. Moss kommune avgir innspill til planprogram for reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum, slik det fremgår av saksframlegget.
2. Moss kommune ber om å få reguleringsplanen for produksjonsanlegget til høring. Det legges frem en ny sak til politisk behandling når reguleringsplanen sendes på høring, slik at kommunen kan avgi en samlet uttalelse.
3. I den videre behandlingen skal det legges særlig vekt på vurdering av miljøkonsekvenser, herunder samlet belastning på Oslofjorden og effekten av utslipp av nitrogen.
4. Moss kommune vil videre påpeke at krav om beste tilgjengelige teknologi bør suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og forbedring av renseløsninger gjennom anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge renskrav til øvrige utslippskilder, bør gå foran og aktivt bidra til utvikling av bedre renseteknologi og tilstrekkelige avbøtende tiltak. En slik forpliktelse vil styrke troverdigheten i at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektet like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.
5. Moss kommune mener at beliggenheten på Hurumlandet må revurderes, med tanke på naturverdier og sårbarhet for indre del av Oslofjorden. Det bør tilstrebes å legge anlegget på grå areal og med mer robust resipient.

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø- 025/26:

1. Moss kommune avgir innspill til planprogram for reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum, slik det fremgår av saksframlegget.
2. Moss kommune ber om å få reguleringsplanen for produksjonsanlegget til høring. Det legges frem en ny sak til politisk behandling når reguleringsplanen sendes på høring, slik at kommunen kan avgi en samlet uttalelse.

3. I den videre behandlingen skal det legges særlig vekt på vurdering av miljøkonsekvenser, herunder samlet belastning på Oslofjorden og effekten av utslipp av nitrogen.
4. Moss kommune vil videre påpeke at krav om beste tilgjengelige teknologi bør suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og forbedring av renseløsninger gjennom anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge renskrav til øvrige utslippskilder, bør gå foran og aktivt bidra til utvikling av bedre renseteknologi og tilstrekkelige avbøtende tiltak. En slik forpliktelse vil styrke troverdigheten i at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektas like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.
5. Moss kommune mener at beliggenheten på Hurumlandet må revurderes, med tanke på naturverdier og sårbarhet for indre del av Oslofjorden. Det bør tilstrebes å legge anlegget på grå areal og med mer robust resipient.

Innstilling fra Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø - 01.06.2026 - 025/26

1. Moss kommune avgir innspill til planprogram for reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum, slik det fremgår av saksframlegget.
2. Moss kommune ber om å få reguleringsplanen for produksjonsanlegget til høring. Det legges frem en ny sak til politisk behandling når reguleringsplanen sendes på høring, slik at kommunen kan avgi en samlet uttalelse.
3. I den videre behandlingen skal det legges særlig vekt på vurdering av miljøkonsekvenser, herunder samlet belastning på Oslofjorden og effekten av utslipp av nitrogen.
4. Moss kommune vil videre påpeke at krav om beste tilgjengelige teknologi bør suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og forbedring av renseløsninger gjennom anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge renskrav til øvrige utslippskilder, bør gå foran og aktivt bidra til utvikling av bedre renseteknologi og tilstrekkelige avbøtende tiltak. En slik forpliktelse vil styrke troverdigheten i at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektas like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.
5. Moss kommune mener at beliggenheten på Hurumlandet må revurderes, med tanke på naturverdier og sårbarhet for indre del av Oslofjorden. Det bør tilstrebes å legge anlegget på grå areal og med mer robust resipient.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Moss kommune avgir innspill til planprogram for reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum, slik det fremgår av saksframlegget.
2. Moss kommune ber om å få reguleringsplanen for produksjonsanlegget til høring. Det legges frem en ny sak til politisk behandling når reguleringsplanen sendes på høring, slik at kommunen kan avgi en samlet uttalelse.
3. I den videre behandlingen skal det legges særlig vekt på vurdering av miljøkonsekvenser, herunder samlet belastning på Oslofjorden og effekten av utslipp av nitrogen.

Bakgrunn for saken:

Saken løftes politisk fordi den planlagte etableringen av et nytt produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum kan medføre økte utslipp til Oslofjorden, noe som direkte berører Moss kommune. Det er derfor nødvendig å avklare hvordan kommunen skal følge opp saken videre, herunder om Moss kommune skal be om å få planforslaget sendt på høring og eventuelt avgi en politisk uttalelse i prosessen.

Redegjørelse for saken:

Det planlegges etablering av et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver ved Tofte i Asker kommune. Planarbeidet gjennomføres som statlig reguleringsplan, med Forsvarsbygg som forslagsstiller. Bakgrunnen for tiltaket er behovet for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien som følge av den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa.

Forslag til planprogram er utarbeidet og sendt på høring. Planprogrammet fastsetter rammene for det videre planarbeidet, herunder hvilke temaer som skal konsekvensutredes og hvordan utredningene skal gjennomføres. På dette stadiet kan berørte myndigheter og kommuner gi innspill til utredningsbehov og problemstillinger som bør belyses videre. Planprogrammet viser at tiltaket innebærer etablering av et større industriområde med tilhørende infrastruktur, inkludert utslippsløsninger til sjø. Det skal gjennomføres konsekvensutredninger innen blant annet naturmangfold, vannmiljø, utslipp, klima og friluftsliv.

Utslippsmengder og miljøeffekter skal beregnes og vurderes i konsekvensutredningen som utarbeides i neste fase. Disse vurderingene vil trolig inngå i grunnlaget for reguleringsplanen når denne sendes på høring. Det er særlig oppmerksomhet knyttet til mulige utslipp av nitrogen til Oslofjorden, som allerede er i en sårbar økologisk tilstand og hvor det pågår omfattende tiltak for å redusere tilførselen av næringsstoffer. Samtidig vil tiltaket kunne styrke nasjonal beredskap, noe som også tillegges vekt i vurderingen av saken.

Moss kommune er ikke direkte part i planarbeidet, men kan be om å få planforslaget til høring og gi innspill når dette foreligger. Kommunen er invitert av Akershus fylkeskommune til regionalt planforum 2. juni, med tema «Detaljregulering sprengstoffproduksjon på Hurum».

Intern og ekstern medvirkning:

Planarbeidet gjennomføres som statlig reguleringsplan, der Kommunal- og distriktsdepartementet er planmyndighet. Det legges opp til medvirkning gjennom høringsrunder og dialog med berørte myndigheter, inkludert nabokommuner. Moss kommune kan be om å bli høringspart og avgi uttalelser til planforslaget.

Det anbefales at Moss kommune ber om å få plandokumentene til høring, slik at kommunen kan foreta en konkret vurdering og eventuelt avgi en politisk uttalelse når saken er tilstrekkelig utredet.

Vurderinger:

Kommunedirektøren vurderer at saken har regional relevans knyttet til mulig negativ påvirkning på Oslofjorden. Naturinngrepene på land vurderes i hovedsak som et lokalt forhold i Asker kommune, og berører ikke Moss kommune direkte. Eventuelle utslipp til fjorden vil derimot kunne få direkte konsekvenser for Moss kommune.

Oslofjorden er i en kritisk miljøtilstand, og det er et nasjonalt mål å forbedre den økologiske tilstanden. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom arbeidet med *Helhetlig plan for Oslofjorden*. Som følge av dette er det innført strenge krav til reduksjon av nitrogenutslipp fra kommuner og andre utslippskilder. Kommunene rundt fjorden gjennomfører betydelige investeringer i avanserte renseanlegg for å redusere belastningen og bidra til å nå miljømålene.

Fuglevik renseanlegg i Moss er et konkret eksempel, hvor det investeres store ressurser for å oppnå høy grad av nitrogenrensing. I denne sammenhengen fremstår det som utfordrende dersom det samtidig etableres nye utslippskilder med potensielt betydelige nitrogenutslipp til

samme resipient. En slik utvikling kan svekke effekten av allerede iverksatte tiltak og gjøre det mer krevende å nå målet om en renere og mer økologisk robust Oslofjord.

Det er per i dag usikkerhet knyttet til omfanget av utslipp og hvordan disse vil bli regulert. Kommunedirektøren anbefaler derfor at Moss kommune ber om å få planforslaget til høring, slik at det kan gjøres en konkret vurdering når kunnskapsgrunnlaget foreligger. Videre vurderes det som viktig at Moss kommune følger saken tett og bidrar med faglige innspill, særlig knyttet til samlet belastning på Oslofjorden og forholdet til pågående miljøtiltak.

På en annen side vil tiltaket kunne styrke nasjonal beredskap, noe som også må tillegges vekt i vurderingen av saken. I en tid preget av skjerpet geopolitisk spenning og krig, er det avgjørende at Norge tar et større ansvar for egen beredskap. Økt nasjonal produksjon styrker vår evne til å forsvare landet, reduserer sårbarheten i globale leveransekedjer og gjør oss til en mer robust og pålitelig partner i NATO. Dette handler både om trygghet for befolkningen og om å sikre norske interesser i en mer urolig verden.

Relevante bærekraftsmål:

Tiltaket berører særlig bærekraftsmål 14 – Liv under vann og 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn, samtidig som det må avveies mot hensyn til samfunnssikkerhet og beredskap.

Konsekvenser for klimabudsjettet:

Saken vurderes ikke å ha direkte konsekvenser for kommunens klimabudsjett på nåværende tidspunkt, men kan indirekte påvirke måloppnåelse knyttet til utslippsreduksjoner og miljøtiltak.

CRPD - rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse:

Ikke relevant.

Økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan:

Saken har ikke økonomiske konsekvenser for kommunens årsbudsjett eller handlingsplan.

Saken kan indirekte ha betydning for måloppnåelsen knyttet til forbedring av miljøtilstanden i Oslofjorden. Kommunene rundt fjorden er pålagt betydelige investeringer i nitrogenrensing for å redusere utslipp, og Moss kommune investerer betydelige beløp i nytt renseanlegg på Fuglevik for å oppfylle disse kravene.

I dette perspektivet er det viktig at nye industrielle utslipp til Oslofjorden underlegges strenge krav til rensing, basert på beste tilgjengelige teknologi. Dette vil bidra til å sikre like rammevilkår mellom sektorer og at tiltak for å bedre miljøtilstanden i fjorden får ønsket effekt.

Eventuelle økte utslipp som ikke kompenseres gjennom tilsvarende rensingstiltak, kan på sikt påvirke kommunenes mulighet til å nå fastsatte miljømål.

Oppsummering/konklusjon:

Planlagt etablering av nytt produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum vurderes å ha regional betydning, særlig knyttet til mulig påvirkning på Oslofjorden. Selv om tiltaket ivaretar viktige nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteresser, reiser det samtidig spørsmål om miljøpåvirkning og samlet belastning på en fjord som allerede er i kritisk tilstand. Oslofjorden er løftet av Stortinget som et nasjonalt satsingsområde.

Moss kommune er direkte berørt som del av Oslofjordområdet og gjennomfører betydelige investeringer i nitrogenrensing for å bidra til å forbedre miljøtilstanden. Det er derfor viktig at kommunen følger saken tett og gis mulighet til å vurdere konsekvensene når planforslaget foreligger.

Det anbefales at Moss kommune ber om å få reguleringsplanen til høring, og at det legges frem en ny politisk sak i forbindelse med høringen, slik at kommunen kan avgi en uttalelse basert på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Silje Hobbel
Kommunedirektør
Moss 29.05.26

Formannskapet 11.06.2026:

Behandling:

Votering:

Innstillingen fra natur, landbruk og miljø til punkt 1,2,3 og 4 ble enstemmig vedtatt. Innstillingen fra natur, landbruk og miljø til punkt 5 ble vedtatt mot 2 stemmer (Fremskrittspartiet).

Formannskapet- 053/26:

1. Moss kommune avgir innspill til planprogram for reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum, slik det fremgår av saksframlegget.
2. Moss kommune ber om å få reguleringsplanen for produksjonsanlegget til høring. Det legges frem en ny sak til politisk behandling når reguleringsplanen sendes på høring, slik at kommunen kan avgi en samlet uttalelse.
3. I den videre behandlingen skal det legges særlig vekt på vurdering av miljøkonsekvenser, herunder samlet belastning på Oslofjorden og effekten av utslipp av nitrogen.
4. Moss kommune vil videre påpeke at krav om beste tilgjengelige teknologi bør suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og forbedring av renseløsninger gjennom anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge renskrav til øvrige utslippskilder, bør gå foran og aktivt bidra til utvikling av bedre renseteknologi og tilstrekkelige avbøtende tiltak. En slik forpliktelse vil styrke troverdigheten i at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektas like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.
5. Moss kommune mener at beliggenheten på Hurumlandet må revurderes, med tanke på naturverdier og sårbarhet for indre del av Oslofjorden. Det bør tilstrebtes å legge anlegget på grå areal og med mer robust resipient.

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø 01.06.2026:

Behandling:

Forslag til punkt 4. fremmet av Elena Rosnes, Høyre

Moss kommune vil videre påpeke at krav om beste tilgjengelige teknologi bør suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og forbedring av renseløsninger gjennom anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge renskrav til øvrige utslippskilder, bør gå foran og aktivt bidra til utvikling av bedre renseteknologi og tilstrekkelige avbøtende tiltak. En slik forpliktelse vil styrke troverdigheten i at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektas like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.

Tilleggsforslag fremmet av Benedicte Lund, Miljøpartiet De Grønne

Moss kommune mener at beliggenheten på Hurumlandet må revurderes, med tanke på naturverdier og sårbarhet for indre del av Oslofjorden. Det bør tilstrebes å legge anlegget på grå areal og med mer robust resipient.

Habilitet:

Nicolai Fredrik Weinstock (Arbeiderpartiet) fikk sin habilitet vurdert i saken. Kommunedirektøren la frem sin vurdering av habilitetsspørsmålet og utvalget erklærte representanten inhabil i saken.

10 av 11 medlemmer var tilstede under behandlingen av saken.

Votering:

Kommunedirektørens forslag med tilleggspunkt fra Høyre og Miljøpartiet De Grønne ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø- 025/26:

1. Moss kommune avgir innspill til planprogram for reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum, slik det fremgår av saksframlegget.
2. Moss kommune ber om å få reguleringsplanen for produksjonsanlegget til høring. Det legges frem en ny sak til politisk behandling når reguleringsplanen sendes på høring, slik at kommunen kan avgi en samlet uttalelse.
3. I den videre behandlingen skal det legges særlig vekt på vurdering av miljøkonsekvenser, herunder samlet belastning på Oslofjorden og effekten av utslipp av nitrogen.
4. Moss kommune vil videre påpeke at krav om beste tilgjengelige teknologi bør suppleres med en forpliktelse til løpende teknologiutvikling og forbedring av renseløsninger gjennom anleggets levetid. Staten, som ressurssterk tiltakshaver og den myndighet som stiller strenge renskrav til øvrige utslippskilder, bør gå foran og aktivt bidra til utvikling av bedre renseteknologi og tilstrekkelige avbøtende tiltak. En slik forpliktelse vil styrke troverdigheten i at hensynet til Oslofjordens miljøtilstand vektles like høyt som de nasjonale sikkerhets- og beredskapsinteressene som begrunner tiltaket.
5. Moss kommune mener at beliggenheten på Hurumlandet må revurderes, med tanke på naturverdier og sårbarhet for indre del av Oslofjorden. Det bør tilstrebes å legge anlegget på grå areal og med mer robust resipient.

Vedlegg i saken:

27.05.2026 Produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum

Fra: Anne Dybevold <[sladdet e-post]>
Sendt: mandag 15. juni 2026 12:46
Til: Reguleringsplan Hurum
Kopi: Anne Dybevold
Emne: Høringsuttalelse fra formannskapet i Nesodden kommune - planprogram Chemring Nobel
Vedlegg: Nesodden kommunes innspill til høring av planprogram for anlegg for militære eksplosiver - Chemring Nobel.PDF

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Formannskapet i Nesodden kommune vedtok onsdag 12/6/2026 vedlagt høringsinnspill til planprogram for Chemring Nobel på Tofte i Asker kommune.

Formannskapet vedtok et tillegg til høringsuttalelsen i sak 50/26:

"Dersom statlige myndigheter likevel konkluderer med at Tofte er den mest hensiktsmessige lokasjonen, mener Nesodden kommune at det bør vurderes å etablere tilknyttet industri som kan utnytte nitrogenholdige biprodukter fra produksjonen. En samlokalisering med produksjon av kunstgjødsel kan bidra til bedre ressursutnyttelse, redusere utslipp til miljøet vesentlig og styrke den samlede samfunnsnytteten av etableringen."

Vennlig hilsen
Anne Dybevold
Spesialrådgiver kommunedirektørens kontor



[\[sladdet e-post\]](#)
www.nesodden.kommune.no

**Trenger du å ha denne e-posten lagret i innboksen for all fremtid? Hvis svaret er nei, slett e-posten.
Det sparer naturareal og reduserer klimagassutslipp!**



Saksframlegg

Arkivreferanse: 2026/3266-1

Saksbehandler: Anne Dybevoid

Møtebehandling

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
	20.05.2026	Formannskapet

Nesodden kommunes innspill til høring av planprogram for anlegg for militære eksplosiver - Chemring Nobel

Saken gjelder

Det er varslet oppstart av planarbeid og høring av planprogram for etablering av nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver ved Chemring Nobel på Tofte i Asker kommune. Planarbeidet gjennomføres som statlig arealplan. Høringsfristen er 15. juni 2026.

Kommunedirektørens innstilling

Formannskapet slutter seg til kommunedirektørens vurderinger og forslag til høringsuttalelse slik det framgår av saksfremlegget, og ber administrasjonen oversende uttalelsen til Forsvarsbygg innen høringsfristen.

Bakgrunn for saken

Det er varslet oppstart av planarbeid og høring av planprogram for etablering av nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver ved Chemring Nobel på Tofte i Asker kommune. Tiltaket er begrunnet i økt behov for produksjonskapasitet innen forsvarsindustrien og behandles som statlig arealplan.

Planprogrammet skal legge føringer for videre konsekvensutredning og planprosess, herunder hvilke temaer som skal utredes og hvordan virkninger for miljø og samfunn skal vurderes.

Etableringen vil kunne få betydelige konsekvenser for Oslofjorden og omkringliggende natur- og samfunnsområder. Som kystkommune i Oslofjorden vurderer Nesodden kommune at saken har regional betydning og at det er viktig å gi innspill til planprogrammet på et tidlig stadium.

[Planprosess for nytt anlegg for militære eksplosiver - Forsvarsbygg](#)

Kommunedirektørens vurdering

Nesodden kommune anerkjenner de sikkerhetspolitiske vurderingene som ligger til grunn for prosjektet, herunder behovet for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien. Samtidig vurderer kommunedirektøren at tiltakets omfang, karakter og lokalisering reiser betydelige og prinsipielle spørsmål knyttet til miljø, samfunn og langsiktig arealforvaltning.

Kommunedirektøren mener det er behov for en mer helhetlig vurdering av nasjonale og regionale konsekvenser av tiltaket. Når tiltaket begrunnes i nasjonale sikkerhetshensyn og behandles som statlig arealplan, skjerper dette etter kommunedirektørens vurdering behovet for at planprogrammet tydeliggjør hvordan nasjonale interesser avveies mot regionale og lokale miljø- og samfunnsinteresser.

Oslofjorden er i en alvorlig miljømessig tilstand, og kommunedirektøren vurderer at planprogrammet i for liten grad redegjør for:

- kumulative effekter på Oslofjorden og tilgrensende økosystemer
- samlet belastning på naturmangfold, landskap og friluftsliv
- langsiktige og irreversible konsekvenser av tiltaket

Kommunedirektøren mener planprogrammet i for stor grad legger til grunn at Tofte er eneste realistiske lokaliseringalternativ. Etter kommunedirektørens vurdering bør alternative lokaliseringer utenfor Oslofjordområdet utredes på nytt hvor Oslofjordens alvorlige miljømessige tilstand tillegges betydelig vekt.

Dersom Tofte etter en reell alternativvurdering fortsatt vurderes som beste lokalisering, mener kommunedirektøren at det må redegjøres tydeligere for hvordan miljøhensyn skal ivaretas og hvilke avbøtende tiltak som skal gjennomføres.

Kommunedirektøren mener særlig at konsekvensutredningen må synliggjøre:

- konsekvenser for Oslofjorden som helhetlig økosystem
- langsiktige miljø- og samfunnsrisikoer
- konsekvenser for naturmangfold, landskap og friluftsliv
- påvirkning på vannmiljø og marint liv

Gitt Oslofjordens miljøtilstanden mener kommunedirektøren at det må stilles svært strenge krav til utslippsløsninger og miljøteknologi. Nullutslippsløsninger bør være hovedalternativ, og bruk av beste tilgjengelige teknologi må legges til grunn som minimumsnivå.

Kommunedirektøren vil også understreke betydningen av åpenhet og medvirkning i den videre planprosessen. Tiltakets omfang og potensielle konsekvenser skjerper etter kommunedirektørens syn kravene til transparens, tilgjengeliggjøring av kunnskap og reell medvirkning fra berørte kommuner, organisasjoner og innbyggere.

Hogne Eidissen

Kommunedirektør

Anne Dybevoll

spesialrådgiver

Fra: Øyvind Thømt <[sladdet e-post]>
Sendt: mandag 15. juni 2026 18:30
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Uttalelse Hurum
Vedlegg: Hurum.pdf

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Vedlagt følger uttalelse fra Østfold fylkeskommune.

Med vennlig hilsen

Øyvind Thømt
Spesialrådgiver plan
Tlf: [sladdet telefon]



NORCONSULT ASA
Vestfjordgaten 4
1338 SANDVIKA

Vår ref.: 2026/10929-1

Deres ref.:

Dato: 15.06.2026

Uttalelse detaljreguleringsplan sprengstoffproduksjon Hurum

Viser til brev fra Forsvarsbygg, datert 27.04.2026 angående ny reguleringsplan for sprengstoffproduksjon på Hurum.

Østfold fylkeskommune har vurdert innspill i forhold til de regionale interessene en slik etablering vil ha for Østfold.

Det er først og fremst to tema vi ønsker å gi innspill til:

- Vannmiljø og Oslofjorden
- Rygge flyplass

Vannmiljø

Planprogrammets beskrivelse av hva som skal utredes mht. vannmiljøet i innsjøer og vassdrag på Hurum og i Oslofjorden er tilfredsstillende. Det er allerede god kunnskap om miljøverdier og utfordringer i vannforekomstene som vil bli berørt av planforslaget. Vannforekomstene skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand etter vannforskriften og regionale planer for vannforvaltning. Den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden har også tydelige mål for miljøtilstanden i fjorden. Nasjonale myndigheter har økt forventningene og kravene til kommunene, regionale og statlige myndigheter, og til landbruksnæringen for å gjennomføre utslippsreducerende tiltak slik at miljømålene kan oppnås. Kravene berører også innbyggerne, som får økte kommunale avgifter som følge av forsterkede krav til avløpsrensing. Fiskeforbud i Oslofjorden berører både innbyggere og fiskerinæringen. Dette planforslaget kan føre til at innsatsen som gjennomføres mister oppslutning og effekt, og at utfordringene for miljøtilstanden i Oslofjorden øker ytterligere.

Det har vært jobbet i mange år for å øke tiltaksgjennomføringen for å oppnå miljømålene for vannmiljøet. Østfold fylkeskommune er også bekymret for hva et evt. vedtak av planforslaget vil bety for gjennomføringen av nødvendige tiltak for å beskytte og forbedre vannmiljøet i andre sektorer.

REGI Samfunnsplanlegging og miljø

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Oscar Pedersens vei 39, 1721 SARPSBORG
Telefon: 69 11 70 00

E-post: post@ofk.no
Internett: www.ofk.no
Org.nr.: 930580694

Rygge flyplass

Vi ønsker å minne om Rygge flyplass sin strategiske plassering i forhold til en ny fabrikk på Hurum. I administrasjonen i Østfold fylkeskommune er det diskutert at en ny fabrikk kan være et mål både for terror og i krig, og at det for Østfold fylkeskommune vil være naturlig å trekke frem Rygge flyplass som en del av beredskapen for en slik fabrikk.

Ellers er regional arealmyndighet i denne saken Akershus fylkeskommune, som vil ivareta denne rollen i dette planarbeidet.

Vennlig hilsen

Øyvind Thømt
Spesialrådgiver

Medsaksbehandler vannmiljø: Spesialrådgiver Helene Gabestad

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: Øystein Olav Miland <[sladdet e-post]>
Sendt: mandag 15. juni 2026 11:55
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver - høring Ruter

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Hei

Vi arbeider med høringsinnspill til reguleringsplan for anlegg for produksjon av eksplosiver på Hurum.

Ruter ber om utsatt frist til torsdag 18. mai 2026. Dette for å få med relevante innspill fra andre fagområder.

Med vennlig hilsen
Øystein Olav Miland
Plan og infrastruktur

Tel: [sladdet telefon]

Ruter As
Kollektivtrafikk for Oslo og Akershus
Dronningens gate 40
Postboks 1030 Sentrum
NO-0104 Oslo
Sentralbord [sladdet telefon]
www.ruter.no

Norconsult AS
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Saksbehandler:
Øystein Miland
Deres ref.:
Vår ref.: 26/000294
Dato: 6/18/2026

Høringssvar fra Ruter - Reguleringsplan for produksjonsanlegg for eksplosiver – Varsel om oppstart a

Forsvarsbygg varsler at det er igangsatt arbeid med detaljregulering for nytt anlegg for sprengstoffproduksjon på Hurum i Asker kommune, med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 12-8 og 12-9. Reguleringsplanarbeidet utløser krav til konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger § 6, og i den forbindelse sendes forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn samtidig med varsel om planoppstart.

Planprosessen gjennomføres som en statlig arealplan, jf. plan og bygningsloven § 6-4. Kommunal- og distriktsdepartementet er planmyndighet og Forsvarsbygg er forslagsstiller med Norconsult AS som planfaglig rådgiver. Chemring Nobel AS er tiltakshaver.

Ruters rolle

På vegne av eierne Oslo kommune og Akershus fylkeskommune kjøper Ruter As kollektivtransporttjenester, planlegger og utvikler kollektivtilbudet i Oslo og Akershus.

Kollektivtilbudet tilknyttet til planområdet:

Planområdet betjenes av 2 busslinjer, L251 og L256. Disse har korrespondanse med knutepunkt med båttilbud på Sætre og Verket, regionale busstilbud og indirekte til tog. I tillegg går det flere skolebusser i området.

Det videre planarbeidet må ta hensyn og planlegge de ansattes reisebehov helt fram til produksjonssted, ikke bare til holdeplass og knutepunkt.

Lokalt må det planlegges for gode og effektive gang- og sykkelanlegg der det er mulig å gå/sykle til holdeplass/knutepunkt. Vi oppfordrer til å være kreative for å redusere bilbruken, blant kan det være mulig at man stiller med elsykler/elsparkesykler for ansatte (leie- eller låne) for reise mellom produksjonssted og holdeplass. Dette vil kreve noe areal.

Planlegging av grønn mobilitet og universell utforming i tidligfase øker sannsynlighet for å finne gode løsninger.

Kollektivinfrastruktur:

Kapasitet og standard på holdeplass med plattformer må vurderes i forhold til planbehov og fysisk behov. Ved økt antall påstigende må det oppgraderes med tanke på universell utforming, lehus og kanskje sanntidsinformasjon. Holdeplasser ved Tofte, holdeplassen Mølla kan være slike plasser.

Dette må gjøres i dialog med Ruter As.

**Utredningsbehov:**

Ruter mener beskrivelsen av utredninger innenfor «Trafikkforhold» er god. Vi understreker at trafiksikkerhet må ivaretas for skoleskyss og skolebarn, sett opp mot tungtransport. Skolestruktur og logistikk rundt dette må kartlegges med et så stort planområdet.

Med hilsen
Ruter As

Øystein Miland
Seniorrådgiver plan og infrastruktur

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Fra: John Arne Karlsen <[sladdet epost]>
Sendt: mandag 15. juni 2026 17:00
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Innspill til planprogram for et nytt produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum

You don't often get email from [sladdet epost].

[Learn why this is important](#)

Asker og Bærum brann- og redning IKS har foreløpig et innspill til planprogrammet.

- Planens avgrensning: Planens avgrensning bør utvides til å gjelde hele veistrekningen fylkesvei 281 fra krysset Østre Strandvei/Sagenehavna via Klokkarstua frem til E134. Innspillet baserer seg på strekningen allerede har en stor andel tungtransport som går til massedeponiet i Oredalen. I tilknytning til denne virksomheten, men også i forbindelse med annen tungtransport, har brannvesenet registrert at det på strekningen har vært flere hendelser som kunne fått alvorlige konsekvenser. Dette har vært tungbiler som har kommet utenfor veibane og kjørt ut som følge av smal og dårlig veiskulder.

Et annet moment i forhold til vegstandard er Hurumhalvøya er hyppig brukt i treningsammenheng av syklistene. Dette kan være en uheldig kombinasjon med forholdsvis smal vei, svake veiskuldre og tungtransport.

Innspillet fra ABBR IKS er å utvide planens avgrensning som foreslått, for gjennom planprosessen kunne gi en bedre vurdering av endringene og risikomomentene et slikt tiltak vil medføre for trafikkbildet.

Vennlig hilsen

John Arne Karlsen

Seksjonsleder virksomhet

95 72 13 80



**ASKER OG BÆRUM
BRANN OG REDNING**

For en brannsikker hverdag, få tips og råd på abbr.no

Bli bedre kjent med oss på [Facebook](#)

Fra: Anne Lise Larsson <[sladdet e-post]>
Sendt: mandag 15. juni 2026 19:03
Til: Reguleringsplan Hurum
Kopi: Georg Njargel Smedhus
Emne: Høringsuttalelse fra Frogn kommune

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Kommunestyret i Frogn har i dag, 15.06.2026, vedtatt følgende høringsuttalelse til planprogrammet

Frogn kommunes høringsuttalelse til planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Anleggene har vært viktige, både direkte og indirekte, for å ivareta vår selvstendighet som nasjon og vårt demokrati.

Det er utfordrende når store naturområder båndlegges til slik virksomhet, og vi skulle ønske at verden rundt oss var så trygg at det ikke var nødvendig å sette av naturarealer i våre nærområdet til forsvar og forsvarsindustri.

Proessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Dette hadde skapt mer tillitt i prosessen og kunne gjort at vi nå sto med flere alternativer.

Samtidig har vi nettopp i vårt nærområde gjennom hendelsene i 1940 erfart at vi må være forberedt selv om landet ønsket å være nøytralt.

Vi erkjenner at kompetansen som i vårt nærområde er bygget opp gjennom mange års høyt spesialisert forsvarsproduksjon nå er viktig for vår egen og våre Europeiske alliertes sikkerhet, samt for Ukrainas selvstendighet.

Frogn kommune ser videre at en slik fabrikk bør plasseres i et terreng som minimerer risiko for personskader ved hendelser på anlegget, og at en variert topografi i denne sammenheng er viktig.

Selv om vi sterkt beklager at situasjonen internasjonalt gjør dette nødvendig med de inngrep en ny fabrikk innebærer, erkjenner Frogn kommune følgelig at anlegget bør etableres snarest mulig.

Frogn kommune vil samtidig påpeke at Forsvaret har frigjort svært store friområder / naturområder i vårt nærområde som følge av den avspenning som preget verden for noen 10-år siden. Dette er områder med svært høy verdi for friluftslivet. Det er viktig å ha med dette perspektiv slik at det ikke danner seg en oppfatning av at Forsvaret over tid bare tar areal de ikke har brukt for.

Samtidig er det ikke til å komme bort fra at en ny fabrikk bringer med seg utfordringer vi gjerne skulle vært foruten, og som må minimeres gjennom det kommende planarbeidet. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

- Det må etableres fullgode renseløsninger fra oppstart av nytt anlegg. Disse må sikre at fabrikken ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen. Anlegget må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt.

- Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåkning av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen.
- Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrret område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes i størst mulig grad, og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.
- Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Herunder må det:
 - o Utrede hvordan etablering av fabrikk påvirker vann- og strømforsyning i regionen.
 - o Utrede behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.
 - o Legges inn sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.
- Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner

Med vennlig hilsen
Anne Lise Larsson
Seniorrådgiver og teamkoordinator
Politisk sekretariat

Tlf. [sladdet telefon]

Epost: [\[sladdet e-post\]](#)

Frogn kommune

Rådhusveien 6, Drøbak – Pb. 10, 1441 Drøbak

Sentralbord [sladdet telefon]

All epost vil i henhold til arkivforskriften bli vurdert for arkivering og offentlig postliste

Fra: Anne Lise Larsson <[sladdet e-post]>
Sendt: tirsdag 16. juni 2026 12:17
Til: Reguleringsplan Hurum
Emne: Sv: Høringsuttalelse fra Frogn kommune
Vedlegg: Saksutskrift Frogn kommunestyre 15.06.2026 Høringsuttalelse - planprogram.pdf

You don't often get email from [sladdet e-post]. [Learn why this is important](#)

Jeg viser til høringsuttalelsen jeg sendte i går.

Vedlagt følger sakutskrift fra behandlingen.

Med hilsen
Anne Lise Larsson
Frogn kommune

Fra: Anne Lise Larsson <[sladdet e-post]>
Sendt: mandag 15. juni 2026 19:03
Til: [sladdet e-post] <[sladdet e-post]>
Kopi: Georg Njargel Smedhus <[sladdet e-post]>
Emne: Høringsuttalelse fra Frogn kommune

Kommunestyret i Frogn har i dag, 15.06.2026, vedtatt følgende høringsuttalelse til planprogrammet

Frogn kommunes høringsuttalelse til planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Anleggene har vært viktige, både direkte og indirekte, for å ivareta vår selvstendighet som nasjon og vårt demokrati.

Det er utfordrende når store naturområder båndlegges til slik virksomhet, og vi skulle ønske at verden rundt oss var så trygg at det ikke var nødvendig å sette av naturarealer i våre nærområdet til forsvar og forsvarsindustri.

Prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Dette hadde skapt mer tillitt i prosessen og kunne gjort at vi nå sto med flere alternativer.

Samtidig har vi nettopp i vårt nærområde gjennom hendelsene i 1940 erfart at vi må være forberedt selv om landet ønsket å være nøytralt.

Vi erkjenner at kompetansen som i vårt nærområde er bygget opp gjennom mange års høyt spesialisert forsvarsproduksjon nå er viktig for vår egen og våre Europeiske alliertes sikkerhet, samt for Ukrainas selvstendighet.

Frogn kommune ser videre at en slik fabrikk bør plasseres i et terreng som minimerer risiko for personskader ved hendelser på anlegget, og at en variert topografi i denne sammenheng er viktig.

Selv om vi sterkt beklager at situasjonen internasjonalt gjør dette nødvendig med de inngrep en ny fabrikk innebærer, erkjenner Frogn kommune følgelig at anlegget bør etableres snarest mulig.

Frogn kommune vil samtidig påpeke at Forsvaret har frigjort svært store friområder / naturområder i vårt nærområde som følge av den avspenning som preget verden for noen 10-år siden. Dette er områder med svært høy verdi for friluftslivet. Det er viktig å ha med dette perspektiv slik at det ikke danner seg en oppfatning av at Forsvaret over tid bare tar areal de ikke har brukt for.

Samtidig er det ikke til å komme bort fra at en ny fabrikk bringer med seg utfordringer vi gjerne skulle vært foruten, og som må minimeres gjennom det kommende planarbeidet. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

- Det må etableres fullgode renseløsninger fra oppstart av nytt anlegg. Disse må sikre at fabrikkene ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen. Anlegget må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt.
 - Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåking av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen.
 - Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrt område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes i størst mulig grad, og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.
 - Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Herunder må det:
 - o Utrede hvordan etablering av fabrikk påvirker vann- og strømforsyning i regionen.
 - o Utrede behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.
 - o Legges inn sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.
- Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.
- Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner

Med vennlig hilsen
Anne Lise Larsson
Seniorrådgiver og teamkoordinator
Politisk sekretariat

Tlf. [sladdet telefon]

Epost: [\[sladdet e-post\]](#)

Frogn kommune

Rådhusveien 6, Drøbak – Pb. 10, 1441 Drøbak

Sentralbord [sladdet telefon]

All epost vil i henhold til arkivforskriften bli vurdert for arkivering og offentlig postliste



Saksutskrift

Høringsuttalelse - planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum (Chemring Nobel)

Arkivsak-dok. 26/10935-1
Saksbehandler Georg Njargel Smedhus

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet 2023-2027	10.06.2026	46/26
2 Kommunestyret 2023-2027	15.06.2026	55/26

Møtebehandling

Oversikt over behandlingen i formannskapet ble publisert i forkant av møtet.

Forslag:

På vegne av Miljøpartiet De Grønne, Partiet Sentrum, Sosialistisk venstreparti og Arbeiderpartiet fremmet Henrik Forsberg Mathiesen (MDG) følgende forslag:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Det er utfordrende når store naturområder båndlegges og utsettes for nedbygging og forurensning til slik virksomhet.

Frogn kommune mener prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Konseptet med å velge å bygge en av Europas største sprengstoffabrikker ved en fjord overbelastet med tilførte næringsstoffer er svært uheldig. Dersom virkningene for blant annet naturmangfold, vannmiljø og landskap viser seg å være store, må ikke bare avbøtende tiltak utredes. Man må også utrede om konseptvalget for lokalisering av et slik industriområde er forsvarlig. Det må åpnes for at andre lokaliteter med andre rammebetingelser må vurderes på nytt dersom belastningen for natur- og samfunn blir vurdert som svært negative.

Frogn kommune vil påpeke at Forsvaret tidligere har frigjort svært store naturområder ved Oslofjorden med høy verdi for bevaring av natur og friluftsliv. Dersom det skulle vise seg at arealene som båndlegges blir større enn det som er nødvendig, må de frigjøres og tilbakeføres som natur- og friluftsområder.

Utslippene av farlige stoffer for livet i Oslofjorden må kraftig reduseres i årene som kommer. Den nåværende utslippstillatelsen for anlegget på Sætre, utgjør en stor belastning i det pågående arbeidet med å redusere utslippene av nitrogen og andre næringsstoffer til Oslofjorden. Det er svært viktig at utslippene fra den planlagte fabrikken sør på Hurum må sees i sammenheng med utslippene fra den nåværende virksomhet ved Sætre. Belastningen med å begrense disse utslippene må til ikke føres over fra fabrikken til staten og kommunene, foretak og husholdninger langs Oslofjorden. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	64 90 60 00	Org.nr.	963 999 089
Postboks 10	Rådhusveien 6	Telefaks	64 90 60 01	Bankgiro	1617.07.02720
1441 Drøbak	1443 Drøbak				
postmottak@frogn.kommune.no	www.frogn.kommune.no				

Det må etableres fullgode renseløsninger for eksisterende anlegg og nytt anlegg på Hurumlandet. Renseløsningene må sikre at fabrikkene ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen.

Anleggene må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt eller sabotasje. Nødvendige tiltak for å sikre null utslipp av skadelige stoffer fra den nye fabrikk til Oslofjorden må legges inn som en rekkefølgebestemmelse. Utslippstillatelsen for den nåværende fabrikk må vurderes på nytt.

Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåkning av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen. Planprogrammet må redegjøre for tiltak som skal settes i verk dersom avtalte utslippsnivåer ikke overholdes.

Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrret område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.

Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Det er problematisk at et så stort anlegg og fraktsystem for internasjonal storskala produksjon av eksplosiver blir liggende så nære tettsteder og samfunnskritiske transportårer som Drøbaksundet og Oslofjordtunnelen.

Det må blant annet utredes:

- hvordan etablering av fabrikk påvirker vann- og strømforsyning i regionen.*
- behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.*
- sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.*

Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser. Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Begrunnelse:

Forslaget består av mange elementer fra kommunedirektørens innstilling, men med enkelte endringer:

- 1. Dersom konsekvensutredningen viser at belastningen for Oslofjorden, samt natur og samfunn på Hurum, er for stor så må konseptvalget for lokalisering av sprengstoffabrikk vurderes på nytt..*
- 2. Krav om fullgode renseløsninger må ikke bare gjelde ny fabrikk. Det må også gjelde eksisterende fabrikk. Krav om null utslipp må legges inn som en rekkefølgebestemmelse.*
- 3. Belastningen med enda sterkere tiltak for å redde Oslofjorden som følge av konsekvensene for å etablere ny sprengstoffabrikk på Hurum må ikke skyves over på stat, kommune, foretak og innbyggere.*

På vegne av Rødt, Fremskrittspartiet og de tre uavhengige representantene Lasse Køhler Botten, Frank Kvinge og Andrea Solheim-Hansen fremmet Christin von Löwendotter (Rødt) følgende tilleggsforslag:

Tilleggsforslag 1 – Uavhengig miljøovervåking

Miljøovervåkingen skal utføres eller kvalitetssikres av et uavhengig fagmiljø uten økonomisk tilknytning til tiltakshaver. Resultatene fra overvåkingen skal være offentlig tilgjengelige.

Tilleggsforslag 2 – Samfunnssikkerhet

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Tilleggsforslag 3 – Kostnadsansvar og sikkerhet

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner

Begrunnelse:

Forslagene bygger videre på kommunedirektørens innstilling og har som mål å styrke hensynet til Oslofjorden, samfunnssikkerhet, åpenhet og kommunenes økonomi.

På vegne av Venstre fremmet Line Stokholm følgende følgende tilleggsforslag til innstillingen:

- 1. Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.*
- 2. Det må legges inn krav om bruk av nitrogenfri sprengstoff i byggefasen.*
- 3. Bygging av anlegget på land skal gjøres arealnøytralt: nedbygging av natur skal minimeres, der natur bygges ned skal den erstattes med å restaurere natur i samme region slik at man unngår netto naturtap. Dette arbeidet kan pågå over en lengre periode, også i fabrikkens driftsperiode. Det innføres krav om at det avsettes midler til et fond for restaurering av natur så lenge fabrikken er i drift.*

Begrunnelse:

Renseanlegg: Ved å knytte krav til renseanlegg for den nye fabrikken til renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord kan vi oppnå store forbedringer for fjorden. Påstander om presedens for statlig finansiering av kommunale renseanlegg kan avvises ved at dette er en helt unik situasjon.

Arealnøytralitet: Dette er en statlig plan, og det er da reelle muligheter til å kreve og oppnå arealnøytralitet. Ved å kreve at det avsettes midler fra driften av fabrikken så lenge fabrikken er i drift vil det sikres midler til dette arbeidet.

Votering (30 representanter til stede)

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens innstilling (unntatt siste avsnitt) og fellesforslaget ble innstillingen vedtatt med 19 mot 11 stemmer (19 = 10 H, 1 uav, 1 Frp, 2 PP, 2 V, 2 SP, 1 R, 11 = 2 MDG, 4 AP, 1 PS, 2 SV, 2 uav)

Venstres tilleggsforslag nr. 1 fikk 18 stemmer og ble vedtatt. 12 stemte mot (18 = 2 V, 10 H, 2 SV, 2 PP, 1 Frp, 1 Rødt, 12 = 4 AP, 2 MDG, 1 PS, 2 SP, 3 uav)

Venstres tilleggsforslag nr. 2 fikk to stemmer og falt. 28 stemte mot (2 = 2 V, 28 = 10 H, 4 AP, 2 V, 2 SV, 2 MDG, 2 SP, 3 uav, 1 Frp, 2 PP)

Venstres tilleggsforslag nr. 3 fikk fem stemmer og falt. 25 stemte mot (5 = 2 SV, 2 V, 1 PS, 25 = 10 H, 4 AP, 3 uavh, 2 MDG, 2 SP, 2 PP, 1 R, 1 Frp).

Fellesforslaget fra Rødt, Fremskrittspartiet og tre uavhengige representanter:

Tilleggsforslag 1 fikk 8 stemmer og falt. 22 stemte mot (8 = 1 R, 1 PS, 2 V, 1 Frp, 3 uavh., 22 = 10 H, 4 AP, 2 SV, 2 MDG, 2 SP, 2 PP)

Tilleggsforslag 2 ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslag 3 ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Frogn kommunes høringsuttalelse til planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Anleggene har vært viktige, både direkte og indirekte, for å ivareta vår selvstendighet som nasjon og vårt demokrati.

Det er utfordrende når store naturområder båndlegges til slik virksomhet, og vi skulle ønske at verden rundt oss var så trygg at det ikke var nødvendig å sette av naturarealer i våre nærområdet til forsvar og forsvarsindustri.

Prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Dette hadde skapt mer tillitt i prosessen og kunne gjort at vi nå sto med flere alternativer.

Samtidig har vi nettopp i vårt nærområde gjennom hendelsene i 1940 erfart at vi må være forberedt selv om landet ønsket å være nøytralt.

Vi erkjenner at kompetansen som i vårt nærområde er bygget opp gjennom mange års høyt spesialisert forsvarsproduksjon nå er viktig for vår egen og våre Europeiske alliertes sikkerhet, samt for Ukrainas selvstendighet.

Frogn kommune ser videre at en slik fabrikk bør plasseres i et terreng som minimerer risiko for personskader ved hendelser på anlegget, og at en variert topografi i denne sammenheng er viktig.

Selv om vi sterkt beklager at situasjonen internasjonalt gjør dette nødvendig med de inngrep en ny fabrikk innebærer, erkjenner Frogn kommune følgelig at anlegget bør etableres snarest mulig.

Frogn kommune vil samtidig påpeke at Forsvaret har frigjort svært store friområder / naturområder i vårt nærområde som følge av den avspenning som preget verden for noen 10-år siden. Dette er områder med svært høy verdi for friluftslivet. Det er viktig å ha med dette perspektiv slik at det ikke danner seg en oppfatning av at Forsvaret over tid bare tar areal de ikke har brukt for.

Samtidig er det ikke til å komme bort fra at en ny fabrikk bringer med seg utfordringer vi gjerne skulle vært foruten, og som må minimeres gjennom det kommende planarbeidet. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

- Det må etableres fullgode renseløsninger fra oppstart av nytt anlegg. Disse må sikre at fabrikken ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av

nitrogen. Anlegget må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt.

- Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåkning av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen.

- Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrret område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes i størst mulig grad, og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.

- Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Herunder må det:

o Utrede hvordan etablering av fabrikk påvirker vann- og strømforsyning i regionen.

o Utrede behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.

o Legges inn sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.

Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.

- Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner

Saksutskriften bekreftes
Frogn, 16.juni 2026

Anne Lise Larsson

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Møtebehandling

Oversikt over behandlingen i formannskapet ble publisert i forkant av møtet.

Forslag:

På vegne av Miljøpartiet De Grønne, Partiet Sentrum, Sosialistisk venstreparti og Arbeiderpartiet fremmet Henrik Forsberg Mathiesen (MDG) følgende forslag:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Det er utfordrende når store naturområder båndlegges og utsettes for nedbygging og forurensning til slik virksomhet.

Frogn kommune mener prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Konseptet med å velge å bygge en av Europas største sprengstoffabrikker ved en fjord overbelastet med tilførte næringsstoffer er svært uheldig. Dersom virkningene for blant annet naturmangfold, vannmiljø og landskap viser seg å være store, må ikke bare avbøtende tiltak utredes. Man må også utrede om konseptvalget for lokalisering av et slik industriområde er forsvarlig. Det må åpnes for at andre lokaliteter med andre rammebetingelser må vurderes på nytt dersom belastningen for natur- og samfunn blir vurdert som svært negative.

Frogn kommune vil påpeke at Forsvaret tidligere har frigjort svært store naturområder ved Oslofjorden med høy verdi for bevaring av natur og friluftsliv. Dersom det skulle vise seg at arealene som båndlegges blir større enn det som er nødvendig, må de frigjøres og tilbakeføres som natur- og friluftsområder.

Utslippene av farlige stoffer for livet i Oslofjorden må kraftig reduseres i årene som kommer. Den nåværende utslippstillatelsen for anlegget på Sætre, utgjør en stor belastning i det pågående arbeidet med å redusere utslippene av nitrogen og andre næringsstoffer til Oslofjorden. Det er svært viktig at utslippene fra den planlagte fabrikken sør på Hurum må sees i sammenheng med utslippene fra den nåværende virksomhet ved Sætre. Belastningen med å begrense disse utslippene må til ikke føres over fra fabrikken til staten og kommunene, foretak og husholdninger langs Oslofjorden. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

Det må etableres fullgode renseløsninger for eksisterende anlegg og nytt anlegg på Hurumlandet. Renseløsningene må sikre at fabrikkene ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen.

Anleggene må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt eller sabotasje. Nødvendige tiltak for å sikre null utslipp av skadelige stoffer fra den nye fabrikken til Oslofjorden må legges inn som en rekkefølgebestemmelse. Utslippstillatelsen for den nåværende fabrikken må vurderes på nytt.

Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåkning av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen. Planprogrammet må redegjøre for tiltak som skal settes i verk dersom avtalte utslippsnivåer ikke overholdes.

Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrert område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.

Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Det er problematisk at et så stort anlegg og fraktsystem for internasjonal storskala produksjon av eksplosiver blir liggende så nære tettsteder og samfunnskritiske transportårer som Drøbaksundet og Oslofjordtunellen.

Det må blant annet utredes:

- hvordan etablering av fabrikken påvirker vann- og strømforsyning i regionen.
- behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.
- sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.

Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser. Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Begrunnelse:

Forslaget består av mange elementer fra kommunedirektørens innstilling, men med enkelte endringer:

1. Dersom konsekvensutredningen viser at belastningen for Oslofjorden, samt natur og samfunn på Hurum, er for stor så må konseptvalget for lokalisering av sprengstoffabrikken vurderes på nytt..
2. Krav om fullgode renseløsninger må ikke bare gjelde ny fabrikk. Det må også gjelde eksisterende fabrikk. Krav om null utslipp må legges inn som en rekkefølgebestemmelse.
3. Belastningen med enda sterkere tiltak for å redde Oslofjorden som følge av konsekvensene for å etablere ny sprengstoffabrikk på Hurum må ikke skyves over på stat, kommune, foretak og innbyggere.

På vegne av Rødt, Fremskrittspartiet og de tre uavhengige representantene Lasse Køhler Botten, Frank Kvinge og Andrea Solheim-Hansen fremmet Christin von Löwendotter (Rødt) følgende tilleggsforslag:

Tilleggsforslag 1 – Uavhengig miljøovervåking

Miljøovervåkingen skal utføres eller kvalitetssikres av et uavhengig fagmiljø uten økonomisk tilknytning til tiltakshaver. Resultatene fra overvåkingen skal være offentlig tilgjengelige.

Tilleggsforslag 2 – Samfunnssikkerhet

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Tilleggsforslag 3 – Kostnadsansvar og sikkerhet

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner

Begrunnelse:

Forslagene bygger videre på kommunedirektørens innstilling og har som mål å styrke hensynet til Oslofjorden, samfunnssikkerhet, åpenhet og kommunenes økonomi.

På vegne av Venstre fremmet Line Stokholm følgende følgende tilleggsforslag til innstillingen:

- 4. Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.*
- 5. Det må legges inn krav om bruk av nitrogenfri sprengstoff i byggefasen.*
- 6. Bygging av anlegget på land skal gjøres arealnøytralt: nedbygging av natur skal minimeres, der natur bygges ned skal den erstattes med å restaurere natur i samme region slik at man unngår netto naturtap. Dette arbeidet kan pågå over en lengre periode, også i fabrikkens driftsperiode. Det innføres krav om at det avsettes midler til et fond for restaurering av natur så lenge fabrikken er i drift.*

Begrunnelse:

Renseanlegg: Ved å knytte krav til renseanlegg for den nye fabrikk til renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord kan vi oppnå store forbedringer for fjorden. Påstander om presedens for statlig finansiering av kommunale renseanlegg kan avvises ved at dette er en helt unik situasjon.

Arealnøytralitet: Dette er en statlig plan, og det er da reelle muligheter til å kreve og oppnå arealnøytralitet. Ved å kreve at det avsettes midler fra driften av fabrikk så lenge fabrikken er i drift vil det sikres midler til dette arbeidet.

Votering (30 representanter til stede)

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens innstilling (unntatt siste avsnitt) og fellesforslaget ble innstillingen vedtatt med 19 mot 11 stemmer (19 = 10 H, 1 uav, 1 Frp, 2 PP, 2 V, 2 SP, 1 R, 11 = 2 MDG, 4 AP, 1 PS, 2 SV, 2 uav)

Venstres tilleggsforslag nr. 1 fikk 18 stemmer og ble vedtatt. 12 stemte mot (18 = 2 V, 10 H, 2 SV, 2 PP, 1 Frp, 1 Rødt, 12 = 4 AP, 2 MDG, 1 PS, 2 SP, 3 uav)

Venstres tilleggsforslag nr. 2 fikk to stemmer og falt. 28 stemte mot (2 = 2 V, 28 = 10 H, 4 AP, 2 V, 2 SV, 2 MDG, 2 SP, 3 uav, 1 Frp, 2 PP)

Venstres tilleggsforslag nr. 3 fikk fem stemmer og falt. 25 stemte mot (5 = 2 SV, 2 V, 1 PS, 25 = 10 H, 4 AP, 3 uavh, 2 MDG, 2 SP, 2 PP, 1 R, 1 Frp).

Fellesforslaget fra Rødt, Fremskrittspartiet og tre uavhengige representanter:

Tilleggsforslag 1 fikk 8 stemmer og falt. 22 stemte mot (8 = 1 R, 1 PS, 2 V, 1 Frp, 3 uavh., 22 = 10 H, 4 AP, 2 SV, 2 MDG, 2 SP, 2 PP)
Tilleggsforslag 2 ble enstemmig vedtatt.
Tilleggsforslag 3 ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Frogn kommunes høringsuttalelse til planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Anleggene har vært viktige, både direkte og indirekte, for å ivareta vår selvstendighet som nasjon og vårt demokrati.

Det er utfordrende når store naturområder båndlegges til slik virksomhet, og vi skulle ønske at verden rundt oss var så trygg at det ikke var nødvendig å sette av naturarealer i våre nærområdet til forsvar og forsvarsindustri.

Prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Dette hadde skapt mer tillitt i prosessen og kunne gjort at vi nå sto med flere alternativer.

Samtidig har vi nettopp i vårt nærområde gjennom hendelsene i 1940 erfart at vi må være forberedt selv om landet ønsket å være nøytralt.

Vi erkjenner at kompetansen som i vårt nærområde er bygget opp gjennom mange års høyt spesialisert forsvarsproduksjon nå er viktig for vår egen og våre Europeiske alliertes sikkerhet, samt for Ukrainas selvstendighet.

Frogn kommune ser videre at en slik fabrikk bør plasseres i et terreng som minimerer risiko for personskader ved hendelser på anlegget, og at en variert topografi i denne sammenheng er viktig.

Selv om vi sterkt beklager at situasjonen internasjonalt gjør dette nødvendig med de inngrep en ny fabrikk innebærer, erkjenner Frogn kommune følgelig at anlegget bør etableres snarest mulig.

Frogn kommune vil samtidig påpeke at Forsvaret har frigjort svært store friområder / naturområder i vårt nærområde som følge av den avspenning som preget verden for noen 10-år siden. Dette er områder med svært høy verdi for friluftslivet. Det er viktig å ha med dette perspektiv slik at det ikke danner seg en oppfatning av at Forsvaret over tid bare tar areal de ikke har brukt for.

Samtidig er det ikke til å komme bort fra at en ny fabrikk bringer med seg utfordringer vi gjerne skulle vært foruten, og som må minimeres gjennom det kommende planarbeidet. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

- Det må etableres fullgode renseløsninger fra oppstart av nytt anlegg. Disse må sikre at fabrikken ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen. Anlegget må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt.
- Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåking av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen.
- Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrret område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes i størst mulig grad, og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.
- Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Herunder må det:
 - o Utrede hvordan etablering av fabrikken påvirker vann- og strømforsyning i regionen.
 - o Utrede behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.

o Legges inn sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.
Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.
- Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner

Møtebehandling

På vegne av MDG, SV og AP fremmet Henrik Forsberg Mathiesen følgende fellesforslag:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Det er utfordrende når store naturområder båndlegges og utsettes for nedbygging og forurensning til slik virksomhet.

Frogn kommune mener prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Konseptet med å velge å bygge en av Europas største sprengstoffabrikker ved en fjord overbelastet med tilførte næringsstoffer er svært uheldig. Dersom virkningene for blant annet naturmangfold, vannmiljø og landskap viser seg å være store, må ikke bare avbøtende tiltak utredes. Man må også utrede om konseptvalget for lokalisering av et slik industriområde er forsvarlig. Det må åpnes for at andre lokaliteter med andre rammebetingelser må vurderes på nytt dersom belastningen for natur- og samfunn blir vurdert som svært negative.

Frogn kommune vil påpeke at Forsvaret tidligere har frigjort svært store naturområder ved Oslofjorden med høy verdi for bevaring av natur og friluftsliv. Dersom det skulle vise seg at arealene som båndlegges blir større enn det som er nødvendig, må de frigjøres og tilbakeføres som natur- og friluftsområder.

Utslippene av farlige stoffer for livet i Oslofjorden må kraftig reduseres i årene som kommer. Den nåværende utslippstillatelsen for anlegget på Sætre, utgjør en stor belastning i det pågående arbeidet med å redusere utslippene av nitrogen og andre næringsstoffer til Oslofjorden. Det er svært viktig at utslippene fra den planlagte fabrikken sør på Hurum må sees i sammenheng med utslippene fra den nåværende virksomhet ved Sætre. Belastningen med å begrense disse utslippene må til ikke føres over fra fabrikken til staten og kommunene, foretak og husholdninger langs Oslofjorden.

Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

Det må etableres fullgode renseløsninger for eksisterende anlegg og nytt anlegg på Hurumlandet. Renseløsningene må sikre at fabrikkene ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen. Anleggene må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt eller sabotasje. Nødvendige tiltak for å sikre null utslipp av skadelige stoffer fra den nye fabrikk til Oslofjorden må legges inn som en rekkefølgebestemmelse. Utslippstillatelsen for den nåværende fabrikk må vurderes på nytt.

Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåkning av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen. Planprogrammet må redegjøre for tiltak som skal settes i verk dersom avtalte utslippsnivåer ikke overholdes.

Naturinngrep bør minimeres også innenfor avspærret område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.

Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Det er problematisk at et så stort anlegg og fraktsystem for internasjonal storskala produksjon av eksplosiver blir liggende så nære tettsteder og samfunnskritiske transportårer som Drøbaksundet og Oslofjordtunellen.

Det må blant annet utredes:

- hvordan etablering av fabrikk påvirker vann- og strømforsyning i regionen.*
- behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.*
- sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.*

Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.

Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Begrunnelse:

Forslaget består av mange elementer fra kommunedirektørens innstilling, men med enkelte endringer:

- 1. Dersom konsekvensutredningen viser at belastningen for Oslofjorden, samt natur og samfunn på Hurum, er for stor så må konseptvalget for lokalisering av sprengstoffabrikk vurderes på nytt.*
- 2. Krav om fullgode renseløsninger må ikke bare gjelde ny fabrikk. Det må også gjelde eksisterende fabrikk. Krav om null utslipp må legges inn som en rekkefølgebestemmelse.*
- 3. Belastningen med enda sterkere tiltak for å redde Oslofjorden som følge av konsekvensene for å etablere ny sprengstoffabrikk på Hurum må ikke skyves over på stat, kommune, foretak og innbyggere. Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Det er utfordrende når store naturområder båndlegges og utsettes for nedbygging og forurensning til slik virksomhet. Frogn kommune mener Prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikk kunne vært*

langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Konseptet med å velge å bygge en av Europas største sprengstoffabrikker ved en fjord overbelastet med tilførte næringsstoffer er svært uheldig. Dersom virkningene for blant annet naturmangfold, vannmiljø og landskap viser seg å være store, må ikke bare avbøtende tiltak utredes. Man må også utrede om konseptvalget for lokalisering av et slik industriområde er forsvarlig. Det må åpnes for at andre lokaliteter med andre rammebetingelser må vurderes på nytt dersom belastningen for natur- og samfunn blir vurdert som svært negative. Frogn kommune vil påpeke at Forsvaret tidligere har frigjort svært store naturområder ved Oslofjorden med høy verdi for bevaring av natur og friluftsliv. Dersom det skulle vise seg at arealene som båndlegges blir større enn det som er nødvendig, må de frigjøres og tilbakeføres som natur- og friluftsområder. Utslippene av farlige stoffer for livet i Oslofjorden må kraftig reduseres i årene som kommer. Den nåværende utslippstillatelsen for anlegget på Sætre, utgjør en stor belastning i det pågående arbeidet med å redusere utslippene av nitrogen og andre næringsstoffer til Oslofjorden. Det er svært viktig at utslippene fra den planlagte fabrikken sør på Hurum

På vegne av Venstre fremmet Line Stokholm følgende tilleggsforslag:

Frogn Venstre foreslår følgende tilleggspunkter til innstillingen:

- Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.
- Det må legges inn krav om bruk av nitrogenfri sprengstoff i byggefasen.
- Bygging av anlegget på land skal gjøres arealnøytralt: nedbygging av natur skal minimeres, der natur bygges ned skal den erstattes med å restaurere natur i samme område eller på annet sted i kommunen slik at man unngår netto naturtap. Dette arbeidet kan pågå over en lengre periode, også i fabrikkens driftsperiode. Det innføres krav om at det avsettes midler til et fond for restaurering av natur så lenge fabrikken er i drift.

Begrunnelse:

Renseanlegg: Ved å knytte krav til renseanlegg for den nye fabrikken til renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord kan vi oppnå store forbedringer for fjorden. Påstander om presedens for statlig finansiering av kommunale renseanlegg kan avvises ved at dette er en helt unik situasjon.

Arealnøytralitet: Dette er en statlig plan, og det er da reelle muligheter til å kreve og oppnå arealnøytralitet. Ved å kreve at det avsettes midler fra driften av fabrikken så lenge fabrikken er i drift vil det sikres midler til dette arbeidet.

På vegne av de uavhengige og Rødt fremmet uavhengig representant Lasse Køhler Botten følgende tilleggsforslag:

Tilleggsforslag 1 – Uavhengig miljøovervåking

Miljøovervåkingen skal utføres eller kvalitetssikres av et uavhengig fagmiljø uten økonomisk tilknytning til tiltakshaver. Resultatene fra overvåkingen skal være offentlig tilgjengelige.

Tilleggsforslag 2 – Samfunnssikkerhet

Planprogrammet må redegjøre for den samlede samfunnssikkerhetsmessige risikoen ved å lokalisere et anlegg for storskala produksjon av eksplosiver i et tett befolket fjordområde med samfunnskritisk infrastruktur.

Tilleggsforslag 3 – Kostnadsansvar og sikkerhet

Alle kostnader knyttet til miljøtiltak, nødvendig sikring og ekstra sikkerhetstiltak som følger av prosjektet, skal bæres av prosjektet og ikke belaste berørte kommuner.

Begrunnelse:

Forslagene bygger videre på kommunedirektørens innstilling og har som mål å styrke hensynet til Oslofjorden, samfunnssikkerhet, åpenhet og kommunenes økonomi

Votering

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens innstilling og fellesforslaget fra MDG, SV og AP, fikk kommunedirektørens innstilling åtte stemmer og ble vedtatt som innstilling til kommunestyret. (8 = 4 H, 1 V, 1 PP, 1 SP, 1 Uav.). Fellesforslaget fikk tre stemmer og falt (3 = 1 MDG, 1 SP, 1 SV).

Tilleggsforslaget fra de uavhengige og Rødt fikk en stemme og falt (1 = 1 Uav.). Ti stemte imot. (10 = 4 H, 1 SP, 1 V, 1 PP, 1 SV, 1 AP, 1 MDG).

Tilleggsforslaget fra Venstre ble votert over punktvis:

Punkt 1. fikk seks stemmer og ble vedtatt som innstilling til kommunestyret. (6 = 1 V, 4 H, 1 PP). Fem stemte imot. (5 = 1 AP, 1 SP, 1 Uav., 1 MDG, 1 SV).

Punkt 2. fikk en stemme og falt (1 = 1 V). Ti stemte imot. (10 = 4 H, 1 Uav, 1 MDG, 1 AP, 1 SP, 1 SV, 1 PP).

Punkt 3. fikk en stemme og falt. (1 = 1 V). Ti stemte imot. (10 = 4 H, 1 Uav, 1 MDG, 1 AP, 1 SP, 1 SV, 1 PP).

Formannskapetets vedtak/innstilling

Frogn kommunes høringsuttalelse til planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Anleggene har vært viktige, både direkte og indirekte, for å ivareta vår selvstendighet som nasjon og vårt demokrati.

Det er utfordrende når store naturområder båndlegges til slik virksomhet, og vi skulle ønske at verden rundt oss var så trygg at det ikke var nødvendig å sette av naturarealer i våre nærområdet til forsvar og forsvarsindustri.

Prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Dette hadde skapt mer tillitt i prosessen og kunne gjort at vi nå sto med flere alternativer.

Samtidig har vi nettopp i vårt nærområde gjennom hendelsene i 1940 erfart at vi må være forberedt selv om landet ønsket å være nøytralt.

Vi erkjenner at kompetansen som i vårt nærområde er bygget opp gjennom mange års høyt spesialisert forsvarsproduksjon nå er viktig for vår egen og våre Europeiske alliertes sikkerhet, samt for Ukrainas selvstendighet.

Frogn kommune ser videre at en slik fabrikk bør plasseres i et terreng som minimerer risiko for personskader ved hendelser på anlegget, og at en variert topografi i denne sammenheng er viktig.

Selv om vi sterkt beklager at situasjonen internasjonalt gjør dette nødvendig med de inngrep en ny fabrikk innebærer, erkjenner Frogn kommune følgelig at anlegget bør etableres snarest mulig.

Frogn kommune vil samtidig påpeke at Forsvaret har frigjort svært store friområder / naturområder i vårt nærområde som følge av den avspenning som preget verden for noen 10-år siden. Dette er områder med svært høy verdi for friluftslivet. Det er viktig å ha med dette perspektiv slik at det ikke danner seg en oppfatning av at Forsvaret over tid bare tar areal de ikke har brukt for.

Samtidig er det ikke til å komme bort fra at en ny fabrikk bringer med seg utfordringer vi gjerne skulle vært foruten, og som må minimeres gjennom det kommende planarbeidet.

Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

- Det må etableres fullgode renseløsninger fra oppstart av nytt anlegg. Disse må sikre at fabrikkens ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen. Anlegget må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt.

- Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåking av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen.

- Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrt område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes i størst mulig grad, og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.

- Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Herunder må det:

- o Utrede hvordan etablering av fabrikk påvirker vann- og strømforsyning i regionen.
- o Utrede behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.

- o Legges inn sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.

Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.

- Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Det må utredes å bygge et nytt felles renseanlegg for kommunene i ytre Oslofjord sammen med renseanlegget til Chemring. Det blir et reelt statlig bidrag til å realisere nytt felles renseanlegg med nitrogenrensing for kommuner i ytre Oslofjord.

Saksfremlegg

Kommunedirektørens innstilling:

Frogn kommunes høringsuttalelse til planprogram for nytt anlegg for militære eksplosiver i Hurum:

Frogn kommune og områdene på Hurumhalvøya har en flere hundre år lang tradisjon for forsvarsanlegg og forsvarsindustri. Anleggene har vært viktige, både direkte og indirekte, for å ivareta vår selvstendighet som nasjon og vårt demokrati.

Det er utfordrende når store naturområder båndlegges til slik virksomhet, og vi skulle ønske at verden rundt oss var så trygg at det ikke var nødvendig å sette av naturarealer i våre nærområdet til forsvar og forsvarsindustri.

Prosessen fra Forsvarsbygg rundt etableringen av fabrikken kunne vært langt bedre, bredere og mer åpen i en tidlig fase. Dette hadde skapt mer tillitt i prosessen og kunne gjort at vi nå sto med flere alternativer.

Samtidig har vi nettopp i vårt nærområde gjennom hendelsene i 1940 erfart at vi må være forberedt selv om landet ønsket å være nøytralt.

Vi erkjenner at kompetansen som i vårt nærområde er bygget opp gjennom mange års høyt spesialisert forsvarsproduksjon nå er viktig for vår egen og våre Europeiske alliertes sikkerhet, samt for Ukrainas selvstendighet.

Frogn kommune ser videre at en slik fabrikk bør plasseres i et terreng som minimerer risiko for personskader ved hendelser på anlegget, og at en variert topografi i denne sammenheng er viktig.

Selv om vi sterkt beklager at situasjonen internasjonalt gjør dette nødvendig med de inngrep en ny fabrikk innebærer, erkjenner Frogn kommune følgelig at anlegget bør etableres snarest mulig.

Frogn kommune vil samtidig påpeke at Forsvaret har frigjort svært store friområder / naturområder i vårt nærområde som følge av den avspenning som preget verden for noen 10-år siden. Dette er områder med svært høy verdi for friluftslivet. Det er viktig å ha med dette perspektiv slik at det ikke danner seg en oppfatning av at Forsvaret over tid bare tar areal de ikke har brukt for.

Samtidig er det ikke til å komme bort fra at en ny fabrikk bringer med seg utfordringer vi gjerne skulle vært foruten, og som må minimeres gjennom det kommende planarbeidet. Frogn kommune forutsetter derfor følgende som må ivaretas i planarbeidet:

- Det må etableres fullgode renseløsninger fra oppstart av nytt anlegg. Disse må sikre at fabrikken ikke slipper ut skadelige stoffer i Oslofjorden, herunder sikre null utslipp av nitrogen. Anlegget må etableres med ekstra tekniske barrierer og/eller fordrøyningsbasseng for å hindre utslipp ved teknisk svikt.
 - Det må etableres flere målepunkter langs fjorden og i bekker / vannføringer for kontinuerlig overvåkning av situasjonen både i byggefasen og i driftsfasen.
 - Naturinngrep bør minimeres også innenfor avsperrt område slik at påvirkning på naturverdier reduseres mest mulig. Det bør sikres at eksisterende naturtyper og dyreliv kan opprettholdes i størst mulig grad, og ha gode vilkår, også innenfor områdene allmenheten av sikkerhetshensyn ikke får tilgang til.
 - Sikkerheten til sivilsamfunnet på begge sider av fjorden må ivaretas. Herunder må det:
 - o Utrede hvordan etablering av fabrikken påvirker vann- og strømforsyning i regionen.
 - o Utrede behov for sikring av kritisk infrastruktur samt bomberom for sivilsamfunnet i områdene rundt både ny og eksisterende fabrikk.
 - o Legges inn sterkt utvidete flyforbudssoner / forbudssoner mot droner.
- Nødvendige tiltak som følge av kulepunktene over må i størst mulig grad legges som rekkefølgebestemmelser.

- Alle kostnader til miljøtiltak og sikring av sivil infrastruktur i regionen må bæres av prosjektet.

Sammendrag:

Forsvarsbygg varsler at det er igangsatt arbeid med detaljregulering for nytt anlegg for sprengstoffproduksjon sør på Hurumlandet, med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 12-8 og 12-9. Planprogrammet for detaljreguleringen er sendt på høring med høringsfrist 15. juni. Som nabokommune har Frogn mulighet til å sende inn høringsinnspill. Kommunedirektøren anbefaler at Frogn kommune benytter seg av denne muligheten.

Bakgrunn for saken:

Forsvarsbygg varsler at det er igangsatt arbeid med detaljregulering for nytt anlegg for sprengstoffproduksjon sør på Hurumlandet, med hjemmel i plan- og bygningslovens §§ 12-8 og 12-9. Reguleringsplanarbeidet utløser krav til konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger § 6, og i den forbindelse sendes forslag til planprogram på høring og offentlig ettersyn samtidig med varsel om planoppstart. Planprogrammet beskriver rammer for planarbeidet og hva som skal utredes nærmere i løpet av planprosessen. Forsvarsbygg ønsker å motta innspill eller merknader til planprogrammet og prosjektet innen 15. juni 2026.

Les hele planprogrammet her: [Planprosess for nytt anlegg for militære eksplosiver - Forsvarsbygg](#)

Alternativer:

1. Som innstillingen
2. Som innstillingen med følgende endringer:
3. Frogn kommune sender ikke høringsuttalelse til planprogrammet for nytt anlegg for militære eksplosiver

Vurdering:

Frogn kommune har som nabokommune mulighet til å inngi høringsuttalelse og da anlegget har stor betydning både regionalt og nasjonalt anbefales det at kommunen benytter dette muligheten.

Det er viktig å merke seg at dette er en uttalelse til planprogrammet, altså om hva som skal utredes og som potensielt kan bli berørt. Dette må ikke forveksles med en høring på selve reguleringsplanen der langt flere detaljer er utredet og områdene er mer avgrenset. Følgelig fokuserer høringsuttalelsen på den generelle situasjonen rundt anlegget samt hva som må utredes før endelig behandling av reguleringsplanen. For øvrig vises til begrunnelse i selve høringsuttalelsen.

Drøbak, 20.05.2026



KYSTVERKET

NORCONSULT NORGE AS
Postboks 626
1303 SANDVIKA

Deres ref	Vår ref	Arkiv nr	Saksbehandler	Dato
	2026/1741-2		Tanya Boye Worsley	16.06.2026

Uttalelse - oppstart av planarbeid og høring av planprogram - Detaljregulering for produksjonsanlegg for eksplosiver - Hurum - Asker kommune - Akershus fylke

Vi viser til oversendelse datert 27. april 2026 med varsel om oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan for etablering av et produksjonsanlegg for eksplosiver på Hurum i Asker kommune. Planarbeidet utløser krav om konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger § 6. Forslag til planprogram sendes derfor på høring samtidig med varsel om planoppstart.

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for etablering av et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver. Planavgrensningen tar høyde for vurdering av aktuelle løsninger for vannforsyning, veiadkomst, sikring av produksjonsanlegget, overføringsledninger og infrastruktur i bakken, kaianlegg og utslippspunkt i sjø.

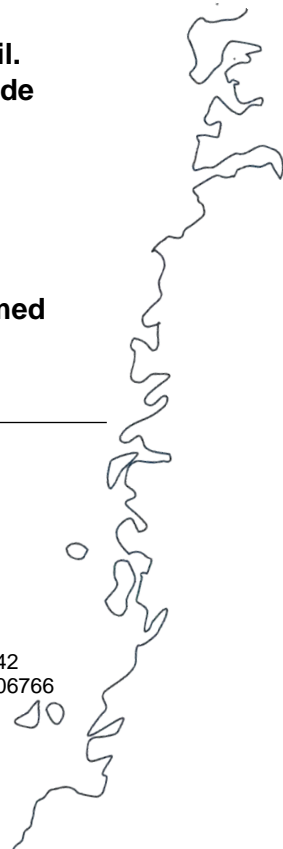
Kystverket har følgende innspill til det videre planarbeidet:

- **Virkninger for sjøtransport og ferdsel på sjøen utredes og tas hensyn til.**
- **Sjøarealer reguleres med arealformålet *farled* eller *ferdsel* med tilhørende bestemmelse.**
- **Virkninger for bruken av kaier i planområdet utredes og tas hensyn til.**
- **Kaier og tilgrensende sjø reguleres med arealformålene *havn* og *havneområde i sjø* med tilhørende bestemmelser**
- **Eksisterende sjømerke i planområdet reguleres med arealformålet *samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – navigasjonsinstallasjon* med tilhørende bestemmelse.**

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766



Kystverkets rolle

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket ligger under Nærings- og fiskeridepartementet.

Et velfungerende sjøtransportssystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling langs kysten. Det er også viktig for at norske bedrifter skal kunne ta del i større handels- og produksjonsnettverk og for persontransport. Sjøveien har stor sikkerhetspolitisk betydning og er avgjørende for nasjonal beredskap og forsvarsevne.

Kystverket har veiledning og informasjon på våre [nettsider](#). Råd om vurdering og utredning av virkninger finnes i veilederen for [Vurdering av virkninger for sjøtransport og havn](#).

Aktuelle føringer

Kommunen skal i sin planlegging legge nasjonale og regionale forventninger til grunn. Det følger av Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 at «det legges til rette for videre utvikling av havner og sjøtransport, og lokalisering og nødvendige arealer vurderes i et regionalt perspektiv». Det fremgår videre at: «Næringslivet er avhengig av god infrastruktur og effektive logistikknutepunkter, som godsterminaler, farleder for skipstrafikken og havner».

Det følger av Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet at: «*Effektiv og sikker trafikkavvikling og god framkommelighet for godstransport skal ivaretas i planleggingen*». Videre følger det at: «*Behovet for terminalfunksjoner og godshåndtering mellom jernbane, havn og vei må inngå i den helhetlige planleggingen*».

På generelt grunnlag vises det også til veileder [Planlegging i sjøområdene](#). Veilederen viser blant annet hvordan Kystverkets interesser ivaretas i arealplaner i sjøområdene.

Kystverkets karttjeneste [Kystinfo](#) og tjenesten [Kystdatahuset](#) for informasjon og data om sjøtransporten.

Kystverkets innspill

Planområdet er lokalisert ved Tofte, og omfatter arealer på land og i sjø. Det går frem av forslag til planprogram at arealer i sjø er tatt med for å ivareta mulig utslippspunkt i sjø. Videre går det frem at industriområdet på Tofte, som har kaier, tas med for å vurdere løsninger for bruk av kaianlegg og industriareal.

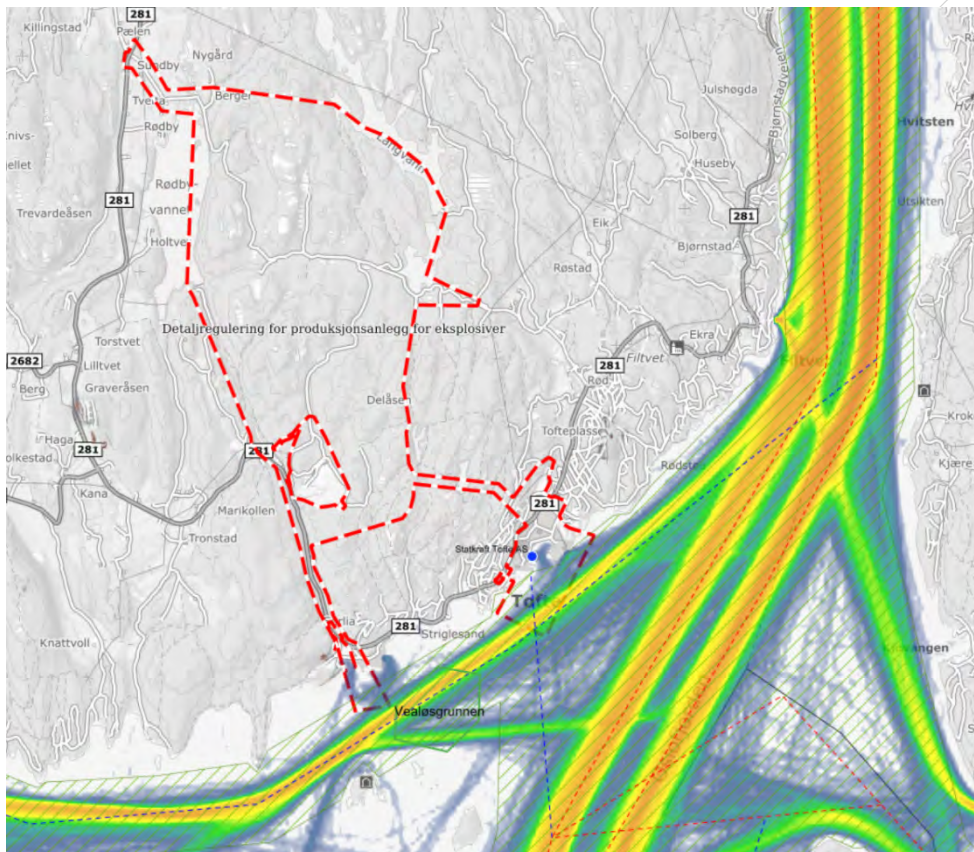
Farleder og ferdse!

Det aktuelle sjøområdet er registrert som biled¹. Det er etablert navigasjonsinnretninger i og ved planområdet. Det er registrert et ankringsområde for sjøtransporten tett på planområdet.

Sjøtrafikken i det aktuelle området er illustrert i figur 1, og består av næringsfartøy, som lasteskip, passasjerfartøy og fiskefartøy. Trafikkmengden i bileden ligger på rundt 2000 årlige passeringer av fartøy som fører AIS-transponder².

¹ Bileden *Filtvedt – Rødtangen*, farlednummer 2022

² Informasjon hentet fra www.kystdatahuset.no



Figur 1. Kart som viser planområdet (rødt stiplede omriss), hovedleder (rød stiplede strek), bilder (blå stiplede strek), ankringsområdet Vealøsgrunnen (grønn polygon med grønn skravur) og tetthetsplott over sjøtrafikk ved planområdet for året 2025. Oransje og gult angir størst trafikk tetthet. Kilde: www.kystinfo.no.

Vi viser til at det aktuelle sjøområdet er trafikkert, og vi forventer at virkninger for sjøtrafikken og ferdsel på sjøen utredes og tas hensyn til i planarbeidet. Det går frem av kapittel 9.3 i forslag til planprogram at ulike transportløsninger vil vurderes for anleggs- og driftsfasen, blant annet transport via skip til kaianlegg, transport av stoff via rørledninger og transport på vei.

Ved planlegging av tiltak og aktiviteter i sjø, må det legges til grunn at det ankres ved Vealøsgrunnen ankringsområde.

Kystverket forventer at planens endring av risiko- og sårbarhetsbildet for ferdsel på sjøen og ankring inkluderes i ROS-analysen, og at eventuelle avbøtende tiltak sikres i planen. Det forventes at ROS-analysen inkluderer sammenstøt mellom fartøy og ulykker til sjøs.

Størrelse på fartøy som forventes å anløpe kaier i området, samt antall årlige anløp, må beskrives. Denne kunnskapen skal legges til grunn for vurderingen av virkninger.

Kystverket anbefaler å benytte veilederen for [Vurdering av virkninger for sjøtransport og havn](#). Veilederen gir råd om hvordan man kan vurdere og utrede virkninger som planer og tiltak vil ha for Kystverkets sektorinteresser, sjøtransport og havn.

Kystverket anbefaler bruk av arealformålene farled og ferdsel for sjøarealer.

Kystverket anbefaler at det tas inn bestemmelser som sikrer sjøtransportens interesser og foreslår følgende: «*Innenfor arealformålet farled/ferdsel tillates tiltak som tilrettelegger for sjøtransport. Tiltak eller inngrep som vanskeliggjør eller hindrer sjøtransport tillates ikke.*»

Kaier

Det kommer frem av oversendelsen at det ønskes å se på muligheten for å ta i bruk det eksisterende kaianlegget på Tofte til inn- og utskiping i anleggsfasen og i driftsfasen, og til etablering av tankanlegg. Videre går det frem at den gjeldende områdereguleringsplanen tillater etablering av infrastruktur og konstruksjoner knyttet til industri og storulykkevirksomhet.

Kystverket forventer at planens virkninger for bruk av kaier og manøvrering av fartøy til/fra kaier, beskrives og vurderes. Vi viser til veilederen for [Vurdering av virkninger for sjøtransport og havn](#).

Kystverket forventer at planens endring av risiko- og sårbarhetsbildet for kaier inkluderes i ROS-analysen, og at eventuelle avbøtende tiltak sikres i planen.

Kystverket anbefaler at kaier reguleres med arealformålet *havn* eller *kai*, og at tilgrensende arealer i sjø reguleres med arealformålet *havneområde i sjø*.

Kystverket anbefaler at det tas inn bestemmelser som sikrer sjøtransportens interesser. For arealformål havn/kai foreslås følgende: «*Innenfor arealformål havn/kai tillates anlegg og infrastruktur knyttet til maritim virksomhet, herunder kaiområder, lager, verksteder, kontorfasiliteter og andre tjenester for skipstrafikk*».

For arealformål havneområde i sjø foreslås følgende: «*I havneområde i sjø tillates ikke tiltak eller aktivitet som vanskeliggjør manøvrering av fartøy og skipstrafikk*».

Navigasjonsinnretninger

Det er etablert en navigasjonsinnretning innenfor planområdet. Kystverket forutsetter at planarbeidet tar hensyn til navigasjonsinnretningen som ligger i planområdet, og ikke legger til rette for tiltak som kan svekke sjømerkets funksjon.

Vi ber om at sjømerket sikres på plankartet ved bruk av arealformålet *samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur - navigasjonsinstallasjon*, jf. kart- og planforskriften vedlegg 1. Videre ber vi om at det knyttes en bestemmelse til arealformålet og foreslår følgende: «*Innenfor arealformålet er det ikke tillatt med tiltak som kan redusere eller hindre navigasjonsinnretningens funksjon.*»

Videre planprosess

Kystverket viser til innspill i dette brevet og ber om at det tas hensyn til disse i den videre prosessen.

Vi ser frem til å følge planarbeidet og ber om å bli holdt orientert videre. Kystverket er tilgjengelig for spørsmål og deltar i arbeidsmøter dersom det er ønskelig.

Med hilsen

Ruben Alseth
avdelingsleder

Tanya Boye Worsley
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Asker kommune
Fiskeridirektoratet

Katrineåsveien 20
Postboks 185 Sentrum

3440
5804

RØYKEN
BERGEN